

KRISLAI
Baisi istorija.
Kanibalin instinktas.
"Tai gyvuliai, kurie tik die-
na iš dienos gyvena."
Įnešimas paremtas milijo-
nais.
Lapkričio 8.
Rašo A. BIMBA

Sovietų žymusis rašytojas
Nikolai Tikhon paduoda seka-
mą istoriją apie vieną vokiečių:

Tai buvo ramiam Vokietijos
miestelyje Muensterburg prieš
20 metų. Ten gyveno tūlas
senbernis vokiečių vardu Den-
kė, kuris labai mylėdavo ro-
žes ir kopūstus. Miestelio gy-
ventojai persistatę Denkė ge-
ro, švelnaus būdo sutvėrimu.

Bet vieną dieną 1924 metais
iš Denkės namų išbėgo laukan
gvoiltu saukdamas apdrasky-
tais drabužiais žmogus. Jis sa-
kė, kad Denkė norėjo jį nužu-
dyti.

Tai buvo elgeta, kurį Denkė
buvo įsiviliojęs ir savo stubą.
Vargšas elgeta buvo suimtas ir
nugabentas policijos stotin. Iš
pradžios niekas nenorėjo jam
tikėti, manė, kad jis tik šmei-
žia tą ramų senbernį Denkė.
Tačiau jis taip nuosirdžiai pa-
sakojė savo patyrimus, jog po-
licija buvo priversta Denkė su-
arestuoti. Denkės kaimynai
protestavo prieš tokį policijos
pasielgimą.

Kalėjime Denkė pasikorė.
Policija iškūrė jo namus ir su-
rado davinį, kurie parodė,
kad Denkė iš tiesų buvo ka-
nibalas. Per savo gyvenimą
Muensterburge jis žudė ir val-
gė žmones. Taip jis sunaikino
apie 30 žmonių.

Dar ne viskas. Pasak davi-
nių, su sadistiniu vokišku pasi-
didžiaviu Denkė vedė užra-
šus, kuriuose jis, atskirais an-
galviais, užrašinėjo visas
smulkmenas apie savo aukas.
Kiekvieno žmogaus buvo pa-
žymėtas vardas ir pavardė, gi-
mimo diena, adresas ir užsi-
mimas. Atskirote vietoje Den-
kė turėjo sužymėjęs kiekvieno
svorį, apsirergusio ir nureng-
to, gyvo ir nužudyto ir po to,
kai viduriai buvo išimti.

Iš žmonių odos jis darydavo
šleikas ir savo knygoms apda-
rus; iš jų kaulų išdirbinėdavo
guzikus ir šachmatams figū-
ras. Jų mėsa apšūdavo, val-
gydavo pats ir maitindavo sa-
vo gimes, arba pardavdavo
miestelio žmonėms už porkė-
pą.

Jis turėjo didelę kolekciją
nelaimingųjų dantų — gražiai
juos iškirštę, gerus atskyres
nuo blogų, priekinius nuo krū-
minių. Viskas buvo laikoma
buteliuose arba bunduluose.

Kanibalas Denkė nebegalė-
jo savęs sukontroliuoti. Jeigu
nebūtų buvęs užtikintas, po vie-
nų jis būtų išnaikinęs visus to
nedidelio miestelio gyventojus.

Iš viršaus jis atrodė ramus,
švelnus, malonus.

Hitleris ir jo šaika, pasak
Tikhono, yra tolygūs kaniba-
lui Denkė, tik dar baisesni.
Jie yra visai išsigeimę. Jie jau
išskerdė milijonus žmonių ir
pasiryžę dar milijonus iš-
skersti.

Pats Hitleris, pavyzdžiui,
turįs 80 paukštukų ir gailiai
verkiąs, kai vienas jų pastim-
pa. Vieno paukštuko jam taip
pagailo, jog įsakė ant jo kapo
pastatyti paminklą.

Hitlerio pastumdėlis Him-
mler, kuriam pavesta malšinti
žmones okupuotose kraštuose
ir kuris yra sulaukęs upelių
žmonių kraujo, iš paviršio at-
rodo tykus, ramus, per kiek-
vienus pietus jis turi suvalgyti
tris obuolius, arba tris bulves,
visuomet nešiojasi tris nosines.
Bet jis pasišaukia tris bude-
lius, kur užtektų vieno, nužu-
do tris žmones, kur nutaria
nužudyti tik vieną. Kasdien jis
(Tąsa 5-tam puslapyj)

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 254 LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telephone: STAG 2-3878

Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Spalių-October 29, 1942 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXII. Dienraščio XXIV

Amerikos Kovotojai Atgriebė Poziciją Nuo Japonų

Amerikiečių Lakūnai Nuskandino Du Japonų
Naikintuvus ir Sužalojo Dar Kelis Laivus

Oficialiai Amerikos Pranešimai

Washington, spal. 27. — Laivyno departamento pranešimas:

PIETINIS RAMUSIS VANDENYNAS

Gauta sekami pranešimai apie karo veiksmus Salia-
mono salų srityje:

Spalių 25. — Rytmetį japonų naikintuvus nuskandi-
no Jungtinių Valstijų laivuką Seminolę ir mažą uosto
žvalgybos laivuką ties Tulagi sala. Mūsų pakrantinės
kanuolės paleido ugnį ir priešų naikintuvą ir trims šo-
viniais pataikė į jį. Amerikiniai orlaiviai Grumman
Wildcats iš Guadalcanal salos apšaudė tą naikintuvą ir
dar labiau jį sužalojo.

Seši japonų Zero lėktuvai kovotojai užpuolė vieną
amerikinę Lekiančią Tvirtovę, atliekančią įsėjokimo
pareigas. Vienas priešų lėktuvas tapo nušautas žem-
myn, ir Lekiančioji Tvirtovė saugiai sugrįžo.

Du amerikiniai minų graibytoriai turėjo mūsų su tri-
mis priešų naikintuvais arti Guadalcanal salos. Mūsų
bombanešiai smigikai atlikę ir mūsų ir nuskandino du
japonų naikintuvus.

Naktį spalį 25-26 priešų kariuomenė veikliai kovė-
si Guadalcanal saloje ir jiems buvo pavykę prakirsti
amerikiečių linijas pietinėje pusėje mūsų orlaivių sto-
vyklos. Mūsų kariuomenė atmetė atgal atakuojančius
japonus ir atgriebė savo pozicijas. Amerikiečiai mari-
ninkai vedė veiklus mūsų vakariname mūsų linijos
gale ir pranešė, jog per smarkias kautynes jie truputį
laimėjo prieš japonus.

Spalių 26. — Iš ryto amerikiniai bombanešiai ir lėk-
tuvai kovotojai iš Guadalcanal salos vėl puolė priešų
šarvuotlaivius ir naikintuvus, kurie buvo atakuojami
jau du kartų pirmiau, spal. 25 d. Viena bomba tiesiog
pataikė į vieną japonų šarvuotlaivį.

Naktį spal. 26-27 mūsų laivyno orlaiviai atakavo
priešų jėgas už 400 mylių į šiaurį rytus nuo Guadal-
canal salos. Amerikos lakūnai pataikė torpeda į vie-
nų japonų lėktuvlaivį ir dviem bombom smogė į vieną
priešų šarvuotlaivį. Japonų priešlėktuvinės kanuolės
smarkiai veikė, ir vienas iš mūsų orlaivių tapo suža-
lotas.

Naujesni pranešimai apie karo laivų ir orlaivių mū-
šį, įvykusių rytus nuo Stewart salų, spalį 26 d., pa-
rodo, kad:

Vienas japonų lėktuvlaivis buvo labai sužalotas;
Kitas priešų lėktuvų išvežiotas taipgi sužalotas;
Vienas japonų šarvuotlaivis pavojingai sužalotas;
Pataikyta į vieną japonų karo didlaivį.

Pirmą kartą apie šį mūšį buvo duota žinia laivyno
departamento pranešime num. 169.

"LAISVĖS" VAJUS

Drg. Žukauskienė, newarkietė, lankėsi "L." ofise an-
tradienį ir pridavė didelį pluoštą pinigų, taipgi do nau-
jus skaitytojus. Ji dabar pirmą vietą. Pasirodo, kad
kompeticija eis tarp moterų, o Stripeika turės daug
vargo pralenkti jas, nes, matyt, jos pilnai pasiryžusios
nepraleisti jo.

Svinkūnienė ir Meisonienė, waterburietės, taipgi pri-
siuntė naują skaitytoją ir pluoštą atnaujinimų.

Norime čia paduoti keletą gražių pranešimų nuo va-
jininkų.

Drg. J. S. Rainys, iš Philadelphia, Pa., rašo:
"Aš, nors ir šlubuodamas, gavau naują skaitytoją;
savo žodį išpildžiau. Naujų skaitytojų nesunku gauti,
tik reikia noro ir pasišventimo; taigi raginu visus gauti
po vieną naują skaitytoją."

Už tai, drg. Rainiui tariame didelį aciu!

Kitas laiškusis nuo senelio J. Ramanausko, iš Mi-
nersville, Pa. Jis rašo: "Rodos, vajuos darbe pasekmės
bus ne visai blogos. Senelis Jurgis Kupčinskas mane
pavėžėjo į MarLin; aplankiau visus skaitytojus. Jau-
čiuosi gerai, kad visi patenkinti "Laisvė", o ypatingai
daugiausia išsireiškia, tai mūsų sesės, moterys. Tai
puikus dalykas!"

Mūsų veteranas Ramanauskas visuomet darbe, lie-
čiant darbininkišką spaudą. Už tai jį reikia aukštai
pagerbti. Jis prisiuntė naują skaitytoją.

Daugiau naujų skaitytojų prisiuntė: A. Vinčekičius,
iš Stoughton, Mass. (2); J. Margaitis, Windsor, Conn.,
ir D. M. Šolomska, Brooklyn, N. Y.

Dovanų ruošte šandien yra:

(Tąsa 5-me puslapyje)

ANGLAI ŽYGIUOJA PRIEŠ AŠĮ EGIPTĖ

London, spal. 28. — An-
glai išdaužė daugelį fašistų
apdrūtintų puikų El Ala-
mein linijoj, Egipte; pražy-
giavo pro tuos punktus ir
palaipsniui stumia nacių ir
italus atgal. Fašistai darė
kontr-atakas, bet visos jos
buvo atmestos.

Anglai ir amerikiečiai per
dieną sunaikino 18-ką fašis-
tų orlaivių.

(Pats Berlyno radijas sa-
ko, jog vokiečiai ir italai
šiuo tarpu vedą apsigynimo
mūšius.)

Indija. — Japonų orlai-
viai sudaužė bei sužalojo 10
amerikinių lėktuvų ant žemės
šiaur-rytinėje Indijoje,
bet nevajėgė suardyti pačių
stovyklą.

WILLKIE'O KALBA PER RADIJĄ

(Tąsa)

"Tie žmonės visi iki vie-
no atsigrįžta į Jungtines
Valstijas su tokiu draugin-
gumu, kad jis dažnai panašus
į meilę. Aš parnešu
jums šį aiškų ir reikšmingą
faktą — šiandien pasauli-
je yra milžiniškas rezervu-
aras gero valios linkui ju-
sų, Amerikos žmonės.

Daugelis dalykų sutvėrė
ši geros valios rezervuarą.
Pirmoje vietoje stovi ligo-
nės, mokyklos ir kolegij-
jos, kurias amerikiečiai —
jų tarpe daugelis misionie-
rių — įsteigė tolimuose pa-
saulio kampuose. Daugelis
naujųjų vadų senuose kraš-
tuose — žmonės, vadovaujan-
tieji šiandien Irako valdžiai
ar Turkijos, ar Kinijos vald-
žiai — yra mokęsi pas ame-
rikiečius mokytojus, kurie
nieko daugiau nesiekė, kaip
tik žiniją skleisti. Dabar,
mūsų krizio metu, mes turime
būti labai dėkingi tiems
vyram ir moterim, kurie
mums ten draugus paruošė.

Kiti amerikiečiai, kurie
buvo pirmataikai pravedi-
me naujų kelių, naujų oro
linijų, naujų laivų linijų
(užsieniuose), taip kaupė
mums gerą valią, kaip kre-
ditą banko sąskaitoje. Jie
taip pasidarbavo, jog pa-
saulis žiūri į mus, kaip į
žmones, kurie pristato daik-
tus ir idėjas, ir pristato
juos greitai. Už tai mes
jiems patinkame, ir jie mus
gerbia.

Mūsų judamieji paveik-
lai suvaidino svarbų vaid-
menį kaip draugingumo
rezervuaro didintojai. Jie
rodomi visame pasaulyje.
Kiekvieno krašto žmonės
gali savomis akimis matyti,
kaip mes atrodome, ir mū-
šų balsus girdėti. Nuo Na-
talo iki Chungkingo aš bu-
vau apipilamas klausimais
apie Amerikos judamų pa-
veiklų žvaigždes, klausimais,
kurios labai žingei-
daudamos statė dirbtuvių
mergaitės, nešiusios man ka-
vą mergaitės ir kuriuos ly-
giu žingeidumu statė minis-
terijų pirmininkų ir karalių
žmones.

Yra ir daugiau priežas-

Sovietai Šluoja Hitlerininkus Atgal Kaukaze

Stalingrado Fronte Sovietai vėl Pralaužė Nacių
Liniją; Dviejose Gatvėse Priešai Pažygiavo

Maskva, spal. 28. — Rau-
donarmiečiai ir sovietiniai
marininkai nutrenkė fašis-
tus atgal ir užvaldė vieną
kalnų kelią ir kariniai svar-
bią aukštumą ties Tuapse,
Kaukaze; o į pietų rytus
nuo Novorossiisko šiame
fronte raudonarmiečiai atė-
mė iš vokiečių dar vieną po-
ziciją, kur užmušė 500 prie-
šų ir pagrobė jų oficerių
dokumentus.

Sovietų pestininkai su 200
tankų prasiveržė dar per
vieną tvirtovišką fašistų

poziciją į šiaurvakarius nuo
Stalingrado, išmušė priešus
iš apkasų ir atkakliai grus-
miasi pirmyn linkui miesto.

Siaučia įniršę mūšiai ties
vienu Sovietų atgrietu kai-
mu į šiaurvakarius nuo Sta-
lingrado. Ties tuo kaimu
raudonarmiečiai jau pir-
miau užmušė 7,000 vokiečių
ir rumunų ir sunaikino 207
nacių tankus.

Šiuo tarpu hitlerininkams
pavyko pasistumti kiek pir-
myn tikrai dviejose pakraš-
tinėse Stalingrado gatvėse.

Mano supratimu, tas re-
zervuaras yra didžiausias
politinis faktas šiais laikais.

Jokia kita vakarų tauta ne-
turi tokio rezervuaro. O šis
mūsų rezervuaras turi būti
vartojamas tam, kad apvie-
nyt pasaulio tautas žmogis-
kam siekimui laisvės ir tei-
sybės. Jis turi būti išlaiky-
tas, kad jos su pasitikėjimu
mumis galėtų kovoti ir dirbt
išvien su mumis prieš mil-
žiniškas blogybių jėgas, ku-
rios stengiasi sunaikinti vi-
sa, už ką mes stojame, vi-
sa, ko tos tautos trokšta.

Išlaikyti tą geros valios
rezervuarą yra mūsų šven-
ta pareiga ne tik linkui pa-
saulio tautų, siekiančių
aukštesnių dalykų, bet lin-
kui mūsų sūnų, kurie kau-
jasi šiame mūšyje visuose
žemynuose. Nes vanduo ta-
me rezervuare yra tyras,
stiprinantis laisvės vanduo.

PRAKIURINAME GEROS
VALIOS REZERVUARĄ

Aš užtikrinu jus, jog tas
rezervuaras yra. Aš taipgi
ispėju jus, kad vanduo iš to
rezervuaro teka, pavojingai
teka: jis per tūkstančius
skylių ir daugėjančių plyšių
teka.

(Tąsa kitame numeryje.)

Didėja Amerikiečių Mūšiai su Japonais

WASHINGTON, spal. 28.

Kruvini mūšiai tarp ame-
rikiečių ir japonų Guadal-
canal saloje ir apie ją eina
vis žiauryn ir platyn. Pra-
nešama (šiuos žodžius be-
rašan), kad amerikiečiai
atlaiko savo pozicijas.

Japonai metė į mūsų
dar didesnį skaičių savo ka-
riuomenės, orlaivių ir karo
laivų.

United Press teigia, kad
japonų laivynas, girdi, "vy-
rauja" jūroje ties Guadal-
canal sala.

Egiptas. — Anglai, stum-
dami priešus atgal Egipte,
sunaikino daug nacių tan-
kų, o anglų tankų nuosto-
lų mažai.

NE DAUGIAU KAIP \$25,000 ALGOS

Washington. — Valdžias
ekonominio pastovumo di-
rektorius, James F. Byrnes
išleido įsakymą, jog 1943 m.
niekas neturi gaut daugiau
algos kaip 25 tūkstančius
dolerių, liekamų po to, kai
jis užsimoka taksus fede-
ralei valdžiai, gyvybės ap-
draudos lėšas, atmoa pa-
stovias privalomas pinigų
sumas ir kiek paaukoja pa-
prastoms labdarybėms.

Bet šis įsakymas nepalie-
čia fabrikantų ir kitų di-
džiųjų biznierių pajamų,
kurios neskaitomos algomis.

PREZIDENTAS TAIPGI
TEIMS \$25,000

Prezidento alga yra \$75,-
000 metams. Bet presiden-
tas Rooseveltas patvarkė,
kad šalies iždas jam mokė-
tų tikrai \$25,000 algos atei-
nanciais metais.

Amerikos Ambaso- rius Sako, Naciai Ne- užims Stalingrado

Washington. — Amerikos
ambasadorius S o v i e t a m s ,
admirolas Wm. H. Standley
užreikšė, kad vokiečiai nie-
kad neužims Stalingrado ir
kad jie niekuomet nepasieks
Grozny žibalo versmų Kau-
kaze.

Ambasadorius Standley
dabar yra laikinai sugrįžęs
raportuoti prez. Rooseveltui.
Jis pabrėžė, kad Sovietų
žmonėse visur viešpa-
tauja kuo didžiausia tikslų
vienybė — sumušti vokie-
čius. Standley užtikrino,
jog Sovietų Sąjunga kovos
iki galutinės pergalės lai-
mėjimo.

Atlanto Čarteris - Visam Pasauliui

Washington. — Prezid.
Rooseveltas pasikalbėjime
su laikraščių atstovais pa-
reikšė, kad jo ir Anglijos
ministerio pirmininko W.
Churchillo paskelbtas At-
lanto Čarteris yra taiko-
mas ne tik europinėm ir ki-
tom vakarų tautom, bet ir
tom, kurios gyvena Ramio-
jo Vandenyno srityje ir
visame pasaulyje. Presiden-
tas sakė, jog tas laisvųjų
čarteris tik todėl pavadin-
tas Atlanto Čarteriu, kad
jis buvo išdirbtas laive At-
lanto Vandenynė.

Tuomi prezidentas atsa-
kė į Willkie'o radijo kalbą,
kurioje jis abejojo, ar At-
lanto Čarteris bus pritaiko-
mas Chinijai ir kitiems
kraštams.

NACIAI NETEKO 4 MILIONŲ KARIŲ

London. — Čechoslovakų
valdžios prezidentas Benes
čia pareiškė, kad jau 4,000-
000 vokiečių tapo užmušta
bei sunkiai sužalota šiame
kare.

New York. — Amerikos
laivyno sekretorius Knox
ispėjo, jog karas bus ilgas
ir skaudus.

LAISVE

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.Every day except Sunday
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. Stagg 2-3878President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gaslunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:	
United States, per year	\$6.00
United States, six months	\$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.50
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at
the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the
Act of March 3, 1879.

Mr. Willkie Tarė Savo Žodį

Nereikia nei sakyti, Mr. Willkie'o pranešimo apie joje neseniai padarytą kecionę laukė milijonai Amerikos žmonių. Kiekvienas manė: ką gi jis pasakys? Ir Mr. Willkie savo pranešimą-raportą patiekė. Jis patiekė jį pereitą pirmadienį. Jo pranešimo klausėsi kelios dešimtys milijonų žmonių, — gal tiek pat, kiek klausio prezidento Roosevelt pranešimų. Bet su tuo viskas nesibaigė. Jo šis istorinis pranešimas bus išspaudintas daugelio kraštų spaudoje ir atydziai skaitomas.

„Kartoju: Mes turime atidaryti antrąjį mūsų frontą Europoje,“ pabrėžė Mr. Willkie. „Taipgi aš viliuosi, kad mes ne užilgo galėsim pasiekti didokas jėgas Indijon puolimui ant Burmos, kaip gen. Stillwell yra reikalavęs. Tuo būdu mes nutrauksime nuo Rusijos (Tarybų Sąjungos) ir Chinijos jėgų, kurias turi sukoncentravę mūsų prieštai, ir tuo būdu mes padėsime savo didiesiems kovojantiems tautininkams.“

Turime atsiminti, kad panašų pareiškimą Mr. Willkie padarė ir Maskvoje ir Čiunkinge (Chinijoje). Dėl to jį tūli „karo ekspertai“ kritikavo. Kai kurie tų ekspertų net rėkė: „Tegu būtų Willkie reikalavęs antrojo fronto, bet kam jis jo reikalauja Europoje?“

Tačiau Willkie to visko nepaisė. Jis, sugrįžęs namon, išduodamas tautai iš savo kelionės raportą, pareiškia tą patį, ką jis sakė pirmiau. Nes Mr. Willkie yra realistas. Jis yra Amerikos patrijotas. Reikalavimas antrojo fronto Europoje nereiškia, kad jis būtų didelis mylėtojas Tarybų Sąjungos. Ne! Reikalavimas antrojo fronto reišia, kad jis yra mylėtojas savo krašto, Amerikos! Nes antrasis frontas Europoje reišia ne SSSR gelbėjimą, bet gelbėjimą savęs.

Panašiai mes nuolat ir nuolat sakėme. Panašiai kalba kiekvienas, kuriam rūpi greitas karo laimėjimas su mažesniais nuostoliais.

Mr. Willkie ilgai apsisistojęs ties tuo klausimu, kuris yra žinomas, kaip „imperializmas.“ Jis sakė, kad Amerikos įtaka milijonuose pasaulio (ypačiai Rytų) žmonių yra labai didelė, bet „tos įtakos rezervuare“ atsiranda skylės. Ir tas skylės padarė ne priešas, bet mes patys, mūsų neatbolnumas, mūsų nesiškaišymas su milijonais žmonių, su jų reikalavimais. Mes, kaip tauta, nieko nedarėme Indijos klausimu, nors to krašto žmonės reikalauja laisvės. Mes daugelį Rytų kraštų dar vis tebeskaitome antraeiliais, o tik Angliją teskaitome pirmajine tautine. I Tarybų Sąjungą mes nei karto nepasiuntėme savo atstovo, lygus ministeriui, pasikalbėti su Stalinu. Mes leidome Churchillui nuvykti Maskvon ir kalbėtis su Stalinu Amerikos vardu. Tas viskas tuose žmonėse, tose tautose puldo mūsų varda, žeidžia mūsų įtaką. Tas viskas nelemia nieko gero atečiai, ypačiai pastovios taikos sudarymui.

Mes didžiuojamės gaminą daug ginklų, daug visokių karinių medžiagų. Mes didžiuojamės esą „demokratijos arsenalu,“ de, mes nepristatome Tarybų Sąjungai ginklų ir kitų medžiagų tiek, kiek žadėjome; i Chiniją pasibaisėtina mažai mes tepasiuntėme.

Pas mus yra įprasta viską palikti tik „karo reikalų žinovams.“ Bet tie žinovai, sakė Mr. Willkie, toli gražu nėra be klaidų. Praeitį parodė, kad jie daug padaro netikslumų ir visuomenė (demokratiniame krašte) turi teisę juos kritikuoti.

Mr. Willkie nurodė, kad Francijoje buvo panašiai: Vyriausias Francijos „militarinis vadas“ buvo Maginot tvirtumų linija. Kas tik paabejo davė, ar toji tvirtuma galės atilaikyti prieš mo-

derniškus ginklus, tam buvo atsakyta: palikt tajį klausimą „militarinių reikalų žinovams.“ Dabar jau aišku, kur tie „militarinių reikalų žinovai“ Franciją nuvedė.

Bendrai, savo pranešime Mr. Willkie išskėlė eilę nepaprastai svarbių problemų, svarbių klausimų ir pastatė juos prieš mūsų krašto akis. Kiekvienas protaujas amerikietis, kiekvienas Jungtinių Valstijų patrijotas privalo iš to pranešimo padaryti tik tokias išvadas: Mes turime taisyti, mes turime keisti savo nusistatymą daugeliu klausimų; mes turime rūpintis tolimesniais nuo savo slenkščio reikalais. Mums privalo rūpėti ne tik karo laimėjimas, bet ir taikos įkūnijimas — teisingos, žmoniškos taikos, be kurios mes niekad neturėsime ramybės ateityje.

Iš tikrųjų, Mr. Willkie pranešimas turi didžiulę svarbą ir, jei i tai bus krepiama tinkamo dėmesio, jis turės padaryti daug gero visam kraštui ir pasauliui.

Kas Gi Trukdo Antrąjį Frontą?

Jungtinių Tautų vieningumui ir greitnesiam karo laimėjimui didelį plusą i nešė Sovietų Sąjungos Informacijų Biuro sekretorius Vladimiras Kruškovas, viešai paskelbdamas, kas Anglijo ir Jungtinėse Valstijose kenkia atidarymui antrojo fronto prieš Hitlerį.

Tuo pačiu kartu, kada antrojo fronto atidarymo reikalas darosi vis aiškesnis kiekvienam anti-hitlerininkui, kiekvienam trokštančiam Jungtinių Tautų karo pergalės, Anglijoje veikia velionio Chamberlaino „dvasia,“ jo munichierių partija, priešakyj su Lady Astor ir Jungtinėse Valstijose tokie ponai, kaip Hearstas, kunigas Coughlinas, McCormick ir kiti, kurie turi galingą spaudą, daro didelę įtaką i mases, turi ryšius su tūlais politikieriais ir prie vadovaujančių įstaigų stovinciais žmonėmis. Tai jie kenkia Jungtinių Tautų vienybei, tai jie prieštarauja prezidento Roosevelt žygiams.

Aišku, kad Jungtinių Tautų liaudis nori veikimo, nori, kad prezidento Roosevelt, Molotovo ir Churchillo sutartys dėl atidarymo antrojo fronto Europoj dar 1942 metais būtų įvykintos gyveniman. Aišku, kad niekas taip negalėtų sutvirtinti Jungtinių Tautų vieningumo, bendrų pastangų, bendro pasiryžimo prie laimėjimo, kaip tuojauninis atidarymas antro fronto. Aišku, kad Sovietų Sąjungos liaudis trokšta greito ir energingo veikimo iš jos sąjungininkių pusės, — trokšta darbu, kurie yra reikalingi visų Jungtinių Tautų karo laimėjimui.

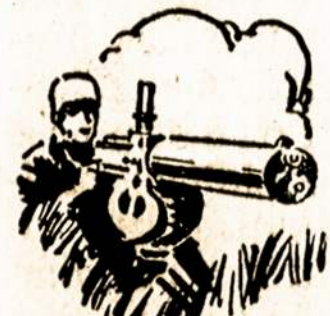
Kaukazo Kalnų Kova

Hitleris ir Mussolinis, Vengrija ir Rumunija metė i Kaukazo pakalnes kalnines divizijas. Kaip amerikietis korespondentas Ralph Parker rašo, tai tinkamai išlavintos ir prirengtos divizijos, išmokytos kaip muštis kalnuose, kaip nugalėti visokias kliutis, kaip kovoti prieš šaltį.

Bet Sovietų Sąjunga ir šioj srityje buvo tinkamai prisirengusi. Ji panaudojo Kaukazo Kalnų apgynimui ne vien Kaukazo liaudies divizijas, bet Pamiro ir Sibiro kalnų gyventojus, kurie tokiam karui yra labai gerai prisirengę. Ir tos gabios Raudonosios Armijos jėgos gina ne vien Kaukazą su jo turtais, bet pastoją priešui kelią linkui Indijos ir Artimųjų Rytų.

What You Buy With
WAR BONDS

The 50-caliber Browning machine gun is one of the most efficient short range weapons used by U. S. Fighting forces. It is effective at ranges up to 2,000 yards and fires about 600 forty-five caliber bullets per minute.

One of these guns costs about \$1,500, while a thirty-caliber machine gun costs approximately \$600. Our fighting forces need thousands of these rapid-fire guns. Even a small town or community can buy many of them by uniting in the purchase of War Bonds. At least ten percent of your income in War Bonds every pay day will do the trick. U. S. Treasury Department

Lyga Sovietų ir Amerikos Draugiškumui

Jonas Kaškaitis

Antradienio vakare, spalio 20 d., Hotel Douglas patalpoje, tapo suorganizuota Lyga Sovietų ir Amerikos draugiškumui. Organizatoriais buvo įvairių profesijų švietusmenė, suvažiavusi iš keliolikos Niū Džiorzės valstijos apskričių (Essex, Mercer, Union, Bergen, Somerset). Buvo keletas telegramų nuo įžymių veikėjų, kurie pribūti negalėjo, bet prisizadėjo veikti idėjai.

Lygos organizatoriai išaiškino, kad visaip darbuosis, kad išlyginus ir prašalinus bet kokius nesupratimus tarp šitos šalies ir Tarybų Sąjungos; kad įvykdžius geresnį susipratimą plačiose masėse, geresnį pažinimą Tarybų šalies; kad sukūrus glaudesnius santykius ir kooperavimą tarp abiejų demokratių šalių.

Protestonų kunigas Chester Hudgson iš Niūvarko buvo suvažiavimo pirmininku, A. Walenko, 25 So. Munn Ave., East Orange, N. J. tapo išrinktas sekretorium.

Suvažiavimas priėmė tris labai ženklingas rezoliucijas: 1. Pasveikinimą Tarybų Sąjungai 25 metų revoliucijos sukakties proga. Viena tos rezoliucijos kopija tapo pasiūsta Maksimui Lit-

vinovui, Tarybų ambasadoriui Vašingtone. 2. Kita rezoliucija griežtai reikalavo kuo greičiau atidaryti antrą frontą, kad užtikrinus greitesnę pergalę, kad sutaupius daugiau Amerikos ir Anglijos gyvasčių, kad padėjus mūsų vyriausiajai tautininkei Tarybų Sąjungai. Rezoliucijos kopijos tapo pasiūstos prezidentui Ruzveltui ir valstybės sekretoriui Holui.

3. Trečia rezoliucija reikalavo tuoju sutraukt draugiškumo ryšius mūsų šalies su Manerheimine Suomija, Franko Ispanija ir Višės Francija.

Lygos veikimo planas bus toks. Jos nariai gali rengti mitingus ir prakalbas bilekioj savo organizacijoj. Lyga parūpins atitinkamus kalbėtojus. Tie kalbėtojai padės nušviesti daugybę klausimų, kurie tebėra neaiškūs plačiosioms masėms.

Šita Lyga Sovietų ir Amerikos draugiškumui turi ryšių su kitomis panašiomis organizacijomis. Amerikos ir Sovietų draugiškumo kongresas, šaukiamas 7 ir 8 d. lapkričio Niū Jorko mieste, Hotel New Yorker patalpose, irgi artimai susijęs su Lyga. Lygos vardas angliskai — League for Soviet-American Friendship.

Už Demokratijų Pergalę

Rašo Jonas Danis

(Tęsa)

Tam geriausias faktas tai skirtumas tarpe Francūzijos ir SSRS jų kare prieš hitlerinę Vokietiją.

Raudonosios Armijos principalis jėgų šaltinis yra tas, kad ji nekariauja už imperialistinius reikalus už grobime svetimų žemių, bet už apgynimą savo rubežių ir nepriklausomybės. Jos uždutis: — Išlaisvinti nuo užpuolikų socialistinę tėvynę, jos miestus, miestelius ir kaimus, jos gyventojus, kurie dabar kenčia didelę priespaudą, vargą ir badą; išlaisvinti moteris, kurios kenčia nuo nacifasistų didžiausią panieką. Nei vienas vokiečių kareivis negali pasakyti, kad jie veda teisingą karą, nes jų uždutis: Pavergti, žudyti, terioti. Dėl to fašistai yra silpnai, o Raudonoji Armija stiprėja, nes su ja eina visa liaudis ir kas dieną didėja skaičius vyrų ir moterų herojų, atsižymėjusių savo drąsa ir pasiryžimu kovose.

Sekant mokslą didžiųjų komunizmo vadų Lenino ir Stalino, Sovietų liaudis žinojo, kad jai, esant apsuptai kapitalizmo, išlaikymui taikos, išsaugojimui šalies nepriklausomybės ir apgynimui socializmo laimėjimų kaip tik reikalinga paversti šalį i tvirtovę, pastatant jos apsaugai stiprią moraliai, klasiniai išauklėtą, gerai išlavintą, ir stipriai ginkluotą ir švaria nuo liaudies priešų kariuomenę.

Sovietų liaudies Raudonoji Armija ir buvo tokia. Nuo pat pirmųjų jos įsikurimo dienų, užgrudinta Socialės Revoliucijos mūšiuos ir kovoj prieš viso pasaulio intervencijonistus. Stropiai saugojama ir gerai vedama

didžiųjų bolševikų partijos vadų, Raudonoji Armija augo, stiprėjo ir virto i nugalimą jėgą.

Didysis Vadas

Raudonosios Armijos galybė virš visko gludi didžiųjų jos vadų genialiskume ir atsidavime Sovietų liaudies ir socializmo gynimui.

Jau nuo senai, pats Stalinas kas dien rupindavosi pertikrinti visus Raudonosios Armijos reikalus ir tvarkymus. Dabar, asmeniškai atsistojes karo vadovybės priešakyj, savo galingųjų smegenų darbą ištisai paverčia SSRS gynimui nuo įsiveržusių priešų.

„Karas prieš fašistinę Vokietiją negali būti laikomas paprastu karu, — sakė Stalinas savo prakalboje liepos 2 d., 1941 m. — Nėra karo vien tik tarpe dviejų armijų. Yra karas visos Sovietų liaudies prieš fašistinę vokiečių kariuomenę.

Viršutiniame atvaizde matome japoniškus bomberius, bandančius pulti talkininkų karo laivą; žemesniame atvaizde; tie patys japoniški bomberiai nušauti kranta vandenin. Atvaizdai nutraukti esant Australijos karo laive.

Worcester, Mass.

Svarbus Pranešimas Mass.
Valstijos Balsuotojams
ir Balsuotojoms

Pirmu kart Mass. valstijos istorijoj šiais balsavimais, lapkričio 3 d., bus ant baloto padėtas klausimas „Birth Control“, tai yra, kad būtų suteiktas patarimas per daktarą vedusiom moterim, kaip apsisaugoti nuo per tankaus gimdymo kūdikių. Šioj šalyj, tur būt, apie 36 valstijos yra priėmusios tą įstatymą. Mass. valstijoje, per įvairius sveikatos centrus, per metų eilę, būdavo paduoti biliai i valstijos legislaturą tuo klausimu. Per pasidarbavimą katalikiškų kunigų, kardin. O'Connell ir per katalikiškus įstatymdarius būdavo visados atmetami.

Keli metai atgal nekuriuose miestuose buvo atidaryti sveikatos centrai, su patarimais ženotom moterim gimdymo klausimais, dėl jų sveikatos. Bet jie neilgai gyvavo, jie buvo atrasta nelegališkais ir tapo uždaryti, ir kelios moterys, medicinos daktarės, buvo areštuotos ir atrastos kaltom, ir buvo nubaustos.

Tuo darbu daugiausiai rūpinasi Motinių Sveikatos Komitetas. Prie to komiteto priklausom moterys medicinos daktarės, taipgi ir pažangesnės, turtingos moterys, katros aukauja pinigų tam darbu. Virš minėtas komitetas praicitais metais nutarė surinkti 25,000 parašų (tai yra, reikalinga kvota), kad būtų galima padėti ant baloto dėl referendumo nubalsavimo. Vietoj 25,000 parašų, jos surinko beveik du syk tiek. Ir todėl šiais balsavimais mes turim tą klausimą ant baloto. Mes turim tą klausimą išspręsti ant visados. Ant baloto, prie to klausimo yra du langučiai, prie vieno yra parašyta „yes,“ prie antro „no.“ Balsuodamas, padėk kryžiuką, kur yra „yes.“

Nežinau, kodėl mūsų lietuviškos moterys, labai mažai arba ir visai nieko neveikia tuo taip svarbiu klausimu.

Ant to paties baloto prisieina balsuoti ant valstijos viršininkų, i valdviets. Broliai ir sesės, darbo žmonės, atiduokite savo balsus už komunistų kandidatus. Ant gubernatoriaus yra Otis H. Hood. Bet jei tavo sąžinė tau dar nevelina tą padaryti, tai balsuok už tuos kandidatus, katrie remia prezidento Roosevelt nusistatymą ir katrie stoja už atidarymą antro fronto prieš Hitlerį. Tada galėsi jaustis atidavęs savo balsą gerai.

Bedarbis.

Bedarbis. Tai tyrų, per kuriuos nėra galimybės pristatyti karo medžiagos, maisto ir kariuomenės rezervų, tik tada Sovietai apstvirtino, kad neleidus priešui toliau žengti ir sudavus jam mirtiną smūgį.

(Bus daugiau)

KELIAS IŠ KANADOS Į SIBIRĄ

Naujasis Vieškelis iš Kanados į Alaską ir Ką Jis Reiškia

Rašo Joseph Kalmer

Amerikos karo sekretorius, H. L. Stimson 1942 m. kovo 17 d. paskelbė, jog Kanados valdžia susitarė su Jungtinių Valstijų karo departamentu tiesti vieškelį nuo Forto St. John, Britų Kolumbijoj, Kanadoj, per Yukon provinciją iki Fairbanks, Alaskoj. Jungtinių Valstijų armijos generolas Eugene Reybold buvo paskirtas vyriausiu to kelio pravedimo inžinierium.

Pagal tuometinius apskaičiavimus, būtų reikėję ištisų metų tam vieškelio nutiesti.

Po keleto dienų p. McKenzie King, Kanados ministras pirmininkas, pranešė, kad prasidėjo kelio pravedimo darbas ir kad reikės pusantros iki dviejų metų jam užbaigti. O rugsėjo 24 d. š. m. Amerikos karo sekretorius Stimson jau su pasitenkinimu pranešė laikraščininkams, jog Alaskos - Kanados kelias, vadinamas Alcan vieškelis, bus atidarytas važiuavimui gruodžio 1 d., šiemet, tai eile mėnesių anksčiau, negu buvo tikėtasi.

Dar daugiau. Tai yra ne koks šiurkštus kelias, "tik šiaip taip pravažiuojamas," bet gana lygus, be skardžių vietų kelias, gerai nusaustas ir tarpais gana platus, kad galima važiuoti abiem pusėm tuo pačiu laiku.

Tiesa, kelias dar nėra sugrūstais akmenimis išgrūstas ir pavasario atlydyje, balandžio mėnesį, gal, todėl, negalima būtų kai kur juom pravažiuoti; bet šaltas žiemos mėnesiai tas vieškelis tiks važinėjimui; taigi jau nereikės oru gaben reikmenis i tolimąsias Alaskos lėktuvų aikštės.

JAPONAI BANDO PAŠTOT JŲRŲ KELIĄ AMERIKAI Į SIBIRĄ

Tos lėktuvų aikštės Alaskoje pasidarė svarbios ypač nuo šiemetinio birželio mėnesio, kada japonai užėmė tris Amerikai priklausomas Aleutų salas; o jie užėmė jas tuo tikslu, kad pastot kelią susisiekimams laivais ateityje tarp Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos.

Kas liečia pačią Alaską (Jungtinių Valstijų teritoriją), tai neatrodo, kad japonai bent dabar iš Aleutų salų užpultų Alaską. Kol kas japonai iš oro atakavo tikrai Dutch Harborą, Amerikos laivyno stovyklą saloje Unalaskoje. Kariniai Amerikos laivai ir orlaiviai kartotinomis atakomis yra padarę skaudžių nuostolių priešų laivams ir orlaiviams japonų užimtomis trimis Aleutų salomis — Kiska, Attu ir Agattu — ir priešų įrengimams pačiose tose salose.

IŠ ALASKOS TIK 56 MYLIOS PER JŲRŲ SIURUMĄ Į SIBIRĄ

Alcan vieškelis turės juo daugiau svarbos, kada jis bus pratęstas iki Beringo Sasiaurio, kuris skiria Amerikos žemyną nuo Azijos

žemyno, Alaską nuo Sibiro. Beringo vandens ruožtas tarp Alaskos ir Sibiro tėra tik 56-šių mylių pločio. Taigi kitą pavasarį jau lengvai galėtų būti tuom vieškelio gabenami ginklai ir kiti reikmenys iki Beringo Sasiaurio, o per jį i Sovietų Sibirą, taip pat, žinoma, ir reikmenys iš Sovietų Sąjungos i Jungtines Valstijas.

1942 m. gegužėje, pirm pradedant Alcan vieškelio tiesimą, Bentonas Mackaye nurodė New Yorko žurnale "New Republic", jog naujasis vieškelis gali įsteigti susisiekimą tarp Edmontono, Kanadoj, ir Irkutsko, Sibire.

JAPONIJA VISUOMET BIJOJO RUSIJOS SANTARVĖS SU AMERIKA

Japonija jau seniai, pirm Perlu Uostą užpuolant, bijojo santarvės tarp Rusijos ir Amerikos. Štai kodėl japonai ir vokiečiai visuomet labai tēmijo Alaską.

JAPONŲ IR VOKIEČIŲ ŠNIPAI IR GROBIMO PLANAI

Japonų neva žvejų laivų kai matavo jūrų gilumą Alaskos pakrantėse, o japonų neva amatininkai veikliai šnipinėjo Alaską.

Vos vieniem metam praejus po Hitlerio užgrobumi Vokietijos valdžios, vokiečių Koloninis - Geografinis Institutas Leipcege pasiuntė ekspediciją su dr. Martinu Milleriu priekyje i Alaską neva moksliniams tyrinėjimams.

Kada kapitonas Wiedemannas, buvęs Hitlerio kuopos komandierius praeitame pasauliniame kare, pasikui tarnavo kaip nacių konsulas San Franciscoj, jis pasiuntė vokiečius amerikiečius, nešvankaus Bundo narius, kaip darbininkus naujai statomos amerikinio laivyno stovyklos Kodiak saloje, netoli Alaskos pakrančių. Aišku, kad Wiedemannas per juos šnipinėjo Japonijos naudai.

1940 m. Sitkoj, Alaskoj, aukso kasyklų centre, vienas miręs japonas aukso plovėjas buvo palaidotas Japonijos karo laivyno oficeriaus uniformoje. Tatai nustebino laidotuvių dalyvius, nežinojusius, jog tariamas aukso plovėjas buvo karinis Japonijos šnipas.

Apie japonų karo planus visuomet yra daug kalbų vakariniame Amerikos pakraštyje. Daugelis žmonių netiki tomis kalbomis, kurios jiems atrodo pasakomis. Bet nėra abejonės, kad hitlerinė Vokietija turi planą Alaskai užkariauti. Tai vadinamas "Num. 25" planas. Jis buvo dėstomas karinėse

nacių akademijose, kaip reguliari jų mokslo dalis.

NACIAI SVAJOJO UŽIMT ALASKĄ, KANADĄ IR JUNGTO VALSTIJŲ DALĮ

1935 m. vasaryje Hitlerio agentas Colin Ross rašė nacių žurnale "Zeitschrift fuer Geopolitik" štai ką:

"Kanada priklauso Alaskai tiek savo žmonių veisle, tiek savo žeme. Gretimos Kanados ir Amerikos žemės tarp gyventojų yra ypač daug skandinavų ir vokiečių."

Na, tai Alcan vieškelis irodys, jog tie du kraštai, Kanada ir Alaską, yra sąjungoje kas liečia žeme.

Karinė santarvė tarp Kanados ir Alaskos, toliau, irodo, kad jodvi yra susisusios ir kitais atžvilgiais. O įvykiai po 1941 m. gruodžio 7 d. (po atakos prieš Perlu Uostą) parodė p. Colinui Rossui ir jo naciams, kad japonai toje srityje negali tikėtis laimėti su vokiečių ir skandinavų penktosios kolonos pagalba.

Klasės tarp Vėlių ir Dvasių pas Airius

Pas airius yra giliai įsišaknėjęs tikėjimas, kad mirusių vėlės įnaminamos kapuose. Jie todėl, labai rūpestingai saugoja, kad joks asmuo, su kuriuoni vėlės būtų nepatogu draugauti, nebūtų laidojamas kartu su kitais, ypatingai su saužudžiais, kurie esą labai nepageidaujami kapuose; ir airiai dažnai pakaitomis saugo kapus, kad kas nors vogtinais tokių lavonų i jus neatvežtų.

Be to, airiai tiki, kad pasikusiai palaidoto žmogaus vėlei išpuola užduotis atnešti visiems kapų gyventojams vandens, kol tokia vėlė paliausojama kito, vėliausiai palaidoto, asmens vėle. Šis įsitikinimas kai kada priveda tikinčius airius prie vaidų, o kartais net ir prie muštynių. Nes, jei pasitaiko dvejtos ta pačia diena laidotuvių, tai tuoj, kaip tik sužinoma skirtingų laidotuvininkų grupių apie tai, prasideda tarp jų lenktynės, kad tik pirmiau savo lavoną įvežus i kapus. Jei pasitaiko, kad abiejų lavonų grupės pasiekia kapų vartus sykiu, tai kartais ir iškyla muštynės už pirmenybę i kapus.

Anonimas.

NUO KADA LOŠIAMA KORTOMIS

Spėjama, kad lošiamosios kortos pirmiausiai atsirado Chinijoje prieš aštuonis su viršum šimtus metų, kaip matoma iš chinų raštų. Europoje kortos pasirodė per kryžievių karus, taigi 11-12-tame amžiuje. Amerikos atradėjo, Kolumbo palydovai dirbosi lošiamas kortas iš palmių lapų.

Francijoj kortos pirmiausiai buvę įvestos tam, kad silpnaprotingi karalius Karolis Šeštas turėtų kuo žaisti.

Neužmiršamas Nuotikis

Iš Richard E. Byrd, Pietų Sričių Tyrinėtojo, Užrašų

Aš buvau pirmojoje bazėje — 128 mylios i pietus nuo Mažosios Amerikos. Aš čia buvau pasilikęs vienas praleisti ilgą Ant-arktiko naktį — šešių mėnesių nepralaužiamą tamsą, mažoje šetroje, pusiau paskendusioje po sniegu ir pietų poliaus srities ledu. Buvo karčiai šalta ir vėjas buvo rytinis, kuris dar prisidėjo prie padidinio šalčio — 60, 70 ir 80 žemiau zero laipsnių, pagal Fahrenheito termometrą.

Neužlgo oro tyrimo instrumentai pradėjo neveikti ir aš žinojau, kad, jeigu aš noriu palaikyti savo tyrimo rekordus, aš turiu išeiti iš savo šetros juos pataisyti. Ir aš išlindau. Toje sniego pūgoje mano elektrinė lempuotė tuoj buvo uždušyta. Jeigu aš žengsiu tik tiek, kaip du žingsnius i nieką nesilaikydamas, aš žinojau, kad aš tuoj paklysiu. Dariau, ką tik galėjau, kad pataisyti savo oro instrumentus ir kovojau su pūga, kad dasigavus atgal iki mano šetros durų, ir mėginau jas atidaryti. Bet durys nepajudinamos — neatsidaro! Sniegas kaip nors įsiškrverbė i plyšius apie duris ir užsalo iki tiek, kad mano visa spēka buvo permenka kas atlupti. Aš dirbau, kaip beprotis, kaip koks įdūkęs gyvuly, desperatiškai mėgindamas atidaryti duris. Bet viskas veltui. Čia aš buvau prie užrakintų durų, šaltyje, kuris i kelias minutes pavėrs net mano gyslose kraują i ledą, — o šiluma, irankiai, maistas ir viskas, kas duoda galimybės gyvenimui, yra tik dvi pėdos nuo manęs; bet man neprieina.

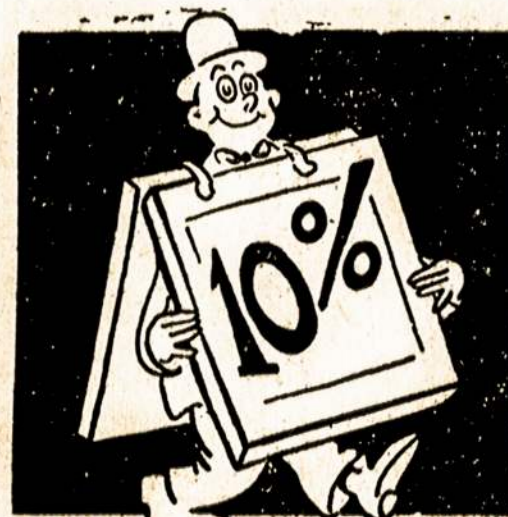
Anonimas.

SAVOTISKAS "GENEROLAS"

Savo knygoje aprašydamas kelionės įspūdžius ir sąlygas Francijos kalėjimuose, Victor Hugo rašo apie vieną kalinį, kuris buvo išmokinę žiurkės kareiviško muštro. Kuomet to nepaprasto kalinio narvo (kameros) durys buvo atidarytos ir neskaniai atsiduodantis iš narvo oras pasiekė rašytojo nosis, tai tuom pat kartu Victor Hugo pamatė apkerpėjusį, panašų i žmogų su tvėrimą, kuris atrodė visai keistai dar ir dėl labai prastos kalėjime buvusios šviesos.

Kalėjimo sargo prašomas, senis kalinys pridėjo prie

Gaudami pėdę neužmirškite ir savo šalies reikalus — pirkite bonus ir stampas.

Ten Per Cent OF YOUR INCOME should be going into U.S. War Bonds and Stamps

ma... Pažiūrėjau per vieną ventiliatorių ir aiškiai galėjau matyti vidų mano, galima sakyti, patogios šetros. Šiltas oras dvelkė i mano veidą iš ten. Bet tai galėtų būti, kad ir už tūkstančio mylių — kiek gero tas viskas man dabar tedarė.

Staiga man žytelėjo mintis. Užvakar aš buvau palikęs kastuvo kotą stovintį sniege. Kad aš kaip nors jį dabar surasčiau ir galėčiau įsprauti i tarpdurio plyšį! Laikydamasis už ventiliatoriaus triubos, kojomis puškavau po sniegą, — bet neradau nieko. Paskui vargais-negalais dasigavau per akis kapojantį sniegą iki anemometro (vėjo mieruotojo) stiebo ir i jį įsikabinęs, vėl puškavau kojomis po sniegą. Dar ir dar — pagaliaus atradau, ko jieskiojau. Kuomet mano koja atsimušė i kastuvo kotą, aš iš džiaugsmo norėjau jį pabučiuoti.

Vėl varginga kelionė iki durų, ir ikišęs koto smailę tarp durų ir adverijos, pamėginau. Nei krust! Atsigiliau i sniegą ir, įspraudęs kotą i plyšį, mėginau jį pakelti, sykiu su durimis viršun. Nesijudina! Pagaliaus, sukaupęs visas savo jėgas taip, kad kiekviena jų uncija buvo paleista darban, dar kartą pamėginau.

Ledas subraškėjo ir, pagaliaus, durys atsoko ir aš kuduliais įsiritau pro jas — į šviesą, šilumą ir gyvenimą. Kuomet atsistojuau ant kojų, pamaniau, nedaug, bet biskį pamaniau, kas būtų atsitiki, jei, pavyzdžiui, aš nebūčiau palikęs sniego to kastuvo koto....

"KAUEN" IR "LITZMANNSTADT"

Naciai, atėmę Lietuvai vardą, paskui ir Kauną perkrikštijo i "Kauen". Dar pirmiau jie panaikino lietuviškus vietovardžius Prūsų Lietuvoje.

Užėmę Lenkijos didmiesį Lodžių, hitlerininkai perdirbo jo vardą i "Litzmannstadt", — ištart, Liemanstadt. Jie vokiškai perkrikštijo ir daugelį kitų užimtų miestų.

Lodžius, Lenkijos audyklų centras, buvo pakeistas i Liemanstadtą pagarbai vokiečių generolo Litzmanno, kuris praeitame pasauliniame kare užėmė tą lenkų miestą. Toliau Litzmannas virto fanatiškiausiu Hitlerio įrankiu.

Mes žinome, kaip vokiečiai apiplėšė Lietuvos miestus praeitame ir dabartiniame kare, išvogdami fabrikių ir dirbtuvių mašinas ir pramonės medžiagas, ir visa tai išgabendami Vokietijon.

Lodžius yra itin stambus pavyzdys, kaip šeimininkauja tie kryžiuočiai ipėdiniai, užimdami svetimus miestus.

IŠ LODZIAUS ISTORIJS

Kai Vienos sutartis 1815 m. priskyrė Rusijai tą Lenkijos dalį, kur stovi Lodžius, caras pakvietė vargingus verpėjus ir audėjus iš Vokietijos i Lenkiją. Jiem buvo duota po du akrai žemės, medžių namams pasistatyti ir kiek pinigines pasipirties. Tuo laiku Lodžius buvo poros šimtų gyventojų kaimas. Tie vokiečiai neturėjo arklių, ir visą savo mantą atsivežė vežėčiomis (tačkomis).

Jie gamino pigius audimus Rusijon parduoti ir prisigyveno. Kaimas Lodžius augo i miestą, ir 1939 m. turėjo jau 700 tūkstančių gyventojų. Iš jų tik kokie 44 tūkstančiai tekalbėjo vokiškai. Lenkai sudarė 62 procentus gyventojų, o žydai 30 procentų su trečdaliu.

Nors Lodzjuje nebuvo nė aštuonių procentų vokiečių, tačiau, užėmę jį, naciai vadino jį "vokišku miestu" ir tiesiog prijungė Vokietijai.

ZUDO NENORINČIAUS VADINTIS VOKIEČIAIS

Net vokiečių ateivių šeimos jau seniai laikė save lenkais. Pirmąją stambiają verpyklą ir audyklą Lodzjuje įsteigė vokiečiai kolonistas Ludvigas Geyeris 1828 m., gavęs paskolos iš valdžios.

Vienas iš pirmųjų Lodžiaus piliečių, kuriuos naciai sušaudė, buvo didysis pramonininkas Geyer, anūkas Ludwigo Geyerio, atvykusio i Lodžių pirm 111 metų. Už ką hitlerininkai jį sušaudė? Nagi, už tai, kad jis atsisakė vadintis vokiečiu ir reikalavo, kad naciai apsieitų su juom tikrai kaip su lenku.

Už atsisakymą vadintis vokiečiu hitlerininkai nužudė ir stambų geležies fabrikantą Johną, Lodžiaus pilietį, kurio protėviai atgabalvoja tiesiog apie save i šį miestą. Jis buvo sušaudytas už tai, kad norėjo liktis lenku.

KAIZERIO VOKIEČIŲ ŠEIMININKAVIMAS

1914 metais Lodžius turėjo apie 500 tūkstančių gyventojų. Tada užėmus jį vokiečiams ir šeimininkaujant jame, gyventojų skaičius nupuolė iki 342 tūkstančių. Tai todėl, kad vokiečiai išplėšė jo fabriku mašinas ir išgabeno jas i lavintus darbininkus i Vokietiją. Atgavus Lenkijai nepriklausomybę, Lodžiaus pramonė turėjo būti iš naujo atsteigta; ir paskui Lodžiaus gyventojų skaičius per 20 metų išaugo iki 700 tūkstančių.

NACIŲ "KULTŪRA" LODZIUJE

Naciai elgėsi su Lodzium panašiai, kaip kaizerio vokiečiai, tik talais atžvilgiais dar žiauriau.

Naciai tuojau atitvėrė žydus nuo kitų gyventojų. Jie užgrobė vilnas ir bovėnų (medvilnė), viso 200 milijonų dolerių vertės, ir išvežė i Vokietiją. Dėl medžiagų stokos todėl jau tapo suparalyžuota audimų pramonė. Jie puolėsi gabenti audyklų ir verpyklų mašineriją i Vokietiją ir planavo visai panaikinti tą pramonę Lodzjuje.

Bet, pradėjus karą prieš Sov. Sąjungą, prireikė hitlerininkam daugiau drabužių savo armijai. Todėl tas planas tapo atidėtas. Trūkstant vilnų, bovėnos ir linų, jie pradėjo iš dirbtinių siūlų gaminti audeklus. O vis dėl to iš buvusių 3,500 verpyklų ir audyklų Lodzjuje teliko tik 300, ir tos pačios tikrai nacių rankose.

Panašiai ir kituose hitlerininkų užimtuose miestuose, nes, kaip rašė jų pačių laikraštis "Muenchner Neuesten Nachrichten" pernai gruodyje:

"Kur pirm karo prieš Lenkiją tik 14 procentų jos fabrikių ir dirbtuvių tebuvo vokiečių rankose, dabar jos visos priklauso vokiečiams. 1939 m. tik 10 procentų prekybos įstaigų priklausė vokiečiams, o dabar jų rankose jau 90 procentų visų tokių įstaigų."

30,000 hitlerininkų buvo atsiję i Lodžių iš Vokietijos; dešėtkai tūkstančių Lodžiaus lenkų ištremta i Vokietiją. Bet iš likusių Lodzjuje 400,000 gyventojų tik 3 procentai savanauksiškai išrovaimais sutiko, kad naciai laikytų juos vokiškos kilmės žmonėmis. Tačiau nė vienas nacių užgrobtais Lodzjuje fabrikius negalėtų dirbti be lenkų inžinierių ir darbininkų.

Lietuvių kovingumas užtikrina, jog "Kauen" vėl bus Kaunas, o tautinis lenkų atsparumas lemia, kad "Litzmannstadt" vėl bus Lodžius.

J. C. K.

Paskutiniai patikrinti moksliniai tyrimai rodo, jog kvėpavimas grynu oksigenu (deguonim) padeda ir žaizdom greičiau sugyti.

J. G. Baxter ir C. D. Robeson, amerikiečiai chemijos inžinieriai, pranešė, kad jie surado keturis naujus, stipriausius vitamino A pavidalus.

PETRAS DRAMBLYS

Apykakaitė—Parašė Dėdė Vincas

(Pabaiga)

“Duok bučkį ir parašyk kelis žodelius.”

Gi ant antros pusės popierėlės, buvo parašyta keli žodžiai, Petrui pažįstama, Jurgio ranka. Atsakymas buvo toks:

“Miela Julyte! Aš kuo tik iš proto neišėjau, nesulaukdamas nuo tavęs laiško veik per dvi savaites laiko. Tik nuo tavo brolio sužinojęs, kad sergi ir kokia liga, truputį nusiraminau. Nesisielok, Julyte. Dievas duos pavasarį ir mudu vėl progai pasitaikius, susitiksiu, kaip ir praėjus, kad susitikdavom. Jeigu jis kur ant ilgesnio laiko išvažių, pasiūsk pas mane Brianiuką, o aš nusitaisęs, užbėgsiu.

“Bučiuoju tave už laiškutį ir laukiu kito laiškelio.”

Perskaitęs tuos laiškus, Petras, ant tiek įsirdo, kad nežinojo nė kur jis randasi. Jam rodėsi, kad jį tartum kokia viesula pagriebusi išnešė už debesų ir neša per neįsivaizduojamą beribę erdvę. Jeigu jis, dar anuose laikuose būtų sučiūpęs tuos laiškus, tai romansas būtų virtęs tragedija. Bet dabar, anodu jau ilisi po velėna, o iš Petro Dramblio teliko tik sugriuvusi pilis. Neturėdamas, ant ko pagiežą išlieti, o iš išlaimo visai netekęs jėgų, sukniubo ant stalo ir pravarė, kaip nuplaktas vaikas. Ašaromis išliejęs šiek-tiek pagiežos ir save neva tai ramindamas, pats sau po panosė mūrėjo:

“A, a... Dabar tik aš dasiprotėjau, veluk ko tu, nedora moteriške, svetimo skenduolio lavoną pripažinai mano lavonui. O tai todėl, kad galėtum legaliai apsiųsti su savo meilužiu, man į akis prispjovusi! Gerai žinodama, kad ne mane palaidojai, dar antkapui pridengei savo klastas nuo svieto akių. Žiūrėkite, žmonės, kaip aš mylėjau savo Petrą, net ir antkapį pastačiau ant jo kapo! Gudri buvai, amžina atilsį, gyvatė, nėra ko ir sakyti.”

Tik spėjus jam šitaip apmąstyti, prieš jo akis stėjo Jurgio su Jule, duktės paduotas atvaizdas. Juodu susikabinę rankomis, žiūrėjo į jį ir šypsojosi. Jis spjovė juodvimi į veidus, pašoko ant kojų ir pradėjo vaikščioti po kambarį. Degė jam padai, darėsi troškū, plaučiai neišsitemo krūtineje. Jis jautėsi visai svetimas šiuose namuose, viskas dvokė apgaule ir cinišku pasityčiojimu.

Užėjo audra, žaibai raizė juodus debesis, piktai trankėsi perkūnas. O Petras, dusdamas, kaip žuvis išmesta ant sausžemio, atsidarė abu kambario langus, iškišo galvą pro vieną langą ir visa burna gaudydamas orą—laukė, kad jį trenktų perkūnas! Ji nesulaukdamas mirties, patyliukais nulipo žemyn, išėjo ant kiemo ir atsirėmė pečiais į medį. Lietus pylė, kaip iš kibiro, žaibai plakė jam per veidus, vėjas taršė jo plaukus, bet ir čia perkūnas jį netrenkė.

Jam rodėsi, kad čia ne žaibai, o tik jo nabašninkė Julė su šlapia mazgote taško jam per veidus, o perkūnas, tai ne perkūnas, bet visas pasaulis beprotiškai

kvatojasi iš jo. Baisaus apmaudo, tarsi paties perkūno pritrenktas, susmuko po medžiu ir, sakytum, gyvas norėdamas įlįsti į žemę, susirietė, kaip kirmis, nosį prie žemės prikišęs. Lietaus lašai krito ant jo nugaros, žaibų rykštės plakė per pečius, nuo rūšios perkūnijos drebėjo žemė. Bet Petras to visko neįjautė. Argi jam pirmas sykis, kad lietus prastų, žaibų rankluosčiai šluostytų jam veidus, o vėjas šukuotų plaukus?

Tik rytą, kada jo tariau duktė bėgo vištų lesinti, ant išmatų deginimo kubilo krašto pastebėjo kabant jos tėvui duotas šlapius drabužius. O kada ji, priejusi arčiau, dirstelėjo į kubilą, ten tėvo drabužių, kuriuos ji vakar norėjo sudegti, jau nebuvo. Ji užbėgo į jo kambarį ir radusi tik atvirus langus, prilytą kambarį, išvartytas knygas, o nesuėjusią lovą, pamislino:

“Nejaugi čia tik tėvo dvasia būtų pasirodžiusi, o ne gyvas žmogus? Kaip šešėlis pasirodė ir vėl išnyko. Kas čia — vaiduoklis ar žmogus, sapnas ar tikrovė?”

Tačiau jos po kambarį beskrajojami akių žvilgsniai, tarsi dvi mėlinsparnės peteliškės, nutūpė ant pageltusių laišku, gulinčių ant staliuko. Ji sėdus prie staliuko ir perskačius abudu laiškus suprato, kad tai nebuvo vaiduoklis, o gyvas žmogus. Taip pat aišku jai buvo ir kodėl jis, niekam nieko nesakęs, išėjo savais keliais. Juk ir ji, ano senelio vietoj būdama ir tokią apgaulingą klastą sužinojusi, lygiai taip būtų pasielgusi—pasirodžiau, kaip šešėlis ir vėl išnyksiu. Tik iš tydviejų laišku ir tik dabar ji sužinojo, kuris buvo jos tikras tėvas.

Bevertydama savo motinos užrašų knygelę, ji užtiko ir paskutinį jos motinos Jurgiui rašytą laiškutį, kuris skambėjo: “Jis išėina pas Benį, o mudvi su Julyte, netrukus, bėgsiva pas bobunę. Susitikiva po indijonų.” O ant antros to laiškučio pusės jai pažįstama jos tariau patėvio rašysena buvo ir atsakymas: “Aciu. Aš tuoj ir einu.”

Dabar ji aiškiai prisiminusi, suprato, kodėl jos motinė, dabėgusi iki indijonų, jai ir šuniuką pasiuntė pas bobunę, o pati pasiliko pas medį. Gi prisiminus vakarykštį šito senio nusistebėjimą, kada ji pasakė, kad jos motinė apsidėdė su Jurgiu, o jis paklausė: — “Ar tai jis atgijo?” — padarė išvadą, kas galėjo nutikti po medžiu, kodėl jos tariau tėvas taip buvo įdūkęs ir nuo ko jis pabėgo?

Moteris, visa tai sužinojusi, graudžiai pradėjo raudoti. Jai gaila buvo visų trijų, bet ji nekalino nė vieno. “Tai ne apgaulės sumetimais, bet tikrosios meilės balso šaukiami juodu slapta mylėjosi,” pamislino ji.

Ašaromis šlakstydamas tuos motinos ir tėvo laiškus, sudėlio juos atgal į užrašų knygelę, nunešė į savo miegūmį ir, tarsi kokį brangų daiktą, paslėpė savo spintos dugne.

Kovas, 1942, Gibbstown, N. J.

Bostono ir Apylinkės Žinios

Mūsų Moterys Užėmė Platų Darbo Barą

Pagalios Bostono ir apylinkės moterys įsijungė į didelį viešą darbą. Jos masiniam mitingui labai gražiai pasirodė su aukomis. Plaukų dabintojų organizacija iš savo įždo aukavo \$75; Moterys Šarys \$50; LLD 2 kp. moterys \$25; brightonietės \$22 ir drg. Dambrauskienė \$10. Iš tikro tai stambi auka Sovietų kovotojams.

Bet jos siekia kur kas toliau. Porą savaitę tam atgal, jos tuverė “Women's Victory Club,” kurio tikslas: megsti Sovietų kariams mežginius, rinkti įvairius drabužius, taupinti riebalus, rinkti skardą ir kartu lavintis. Mes moteris tik galime pasveikinti ir palinkėti ištvermės jų darbuotėj.

Pradžiai labai graži. Spalių 18 d., jos buvo surengusios draugišką vakarienę. Rodos, visus valgius pačios suaukavo ir už vakarienę neėmė įžangos. Bet bevakarieniaujant jos svečiams paaiškino savo siekius ir svečiai joms sumetė dël

pradžios vilnų pirkimo \$74! Ot, naujas kliubas gimė “turingas”!

Nėra abejonės, kad moterys gali nuveikti kilnų darbą šioje apylinkėje, nes dirva gana plati ir yra iš ko. Pavyzdžiui, Cambridge, Brightonui ir Somervillei greičiau galima pasiekti So. Bostoną, negu Dorchesteriui. O fėras tas pats. Bet kažin kodėl, per ilgus metus, buvo tokis supratimas, kad tie miestai stovi kitam šone upės, tai ir tų miestų lietuvių nieko bendro neturi su So. Bostonu. Vienok jau laikai pasikeitė ir visokios tradicijos subyrėjo į trupučius. Prezidentas Rooseveltas neseniai yra pareiškęs: “Priešą mušime ten, kur tik susitiksim.” O mūsų obalsis turėtų būti: Dirbsim tą ir ten, kad tik greičiau priešą sumušim! Kitais žodžiais tariant, anksčiau atbusim, daugiau nudirbsim, greičiau kanuolės nustos baubusios, mažiau gyvasčių žus ir greičiau vargas prasmegs!

Visi į kovą, nes visus mus liečia.

Kuomet rašytoja Dorothy Thompson pastebėjo, kad lietuviškas fašizmas tarpsta mūsų šalį prieš Sovietus, tai mūšikiai fašistai sukėlė lėrmą prieš rašytoją ir vienas su kitu pradėjo nesuskalbėti, tarsi plokai karčiamoj. Bet kuomet mes pasiuntėm masinio mitingo skelbimus “Darbininkui” ir “Keleiviui,” tai nei vienas netalpino. Vietoj talpinti, jie po mitingo visai primelavo apie mitingą.

Šį sykį jų melai jiems patiems tik pakenkė. Kurie buvo mitingui ir paskui skaitė jų laikraščius, tai galutinai persitikirino, jog pas tuos laikraštiniukus net nei latrisko žmoniškumo nebeužsiliko.

Klaidos Pataisymas

Pereito masinio mitingo aprašyme įvyko nemaloni klaida. Kažin kaip buvo praleista šie aukotojų vardai: Plaukų Dabintojos \$75, J. Usevičius \$10, Niukas \$10, Kazlauskienė \$10, Jasienė \$10, Belekevičius \$5 ir Grinkaitienė \$1.

Jaunūtiš.

Cliffside, N. J.

Mūsų Naujienos

Dabar čia Cliffsideje daugelis darbininkų paliko bedarbo. Kai Amerika pradėjo kariauti ir nebegali gauti iš kitų šalių materijolo, tai daugelis dirbtuvių turėjo užsidaryti.

Čia daugiausia dirbo Edgewater, N. J. Nuo pirmos liepos mėnesio cukraus dirbtuvė visai užsidarė. Visi darbininkai buvo atleisti iš darbo. Kiti buvo išdirbę virš 30 metų, visą sveikatą palikę tame fabrike. Dabar jie niekur negali gauti darbo. Mat, jie turi pereiti per gydytojo egzaminą. Ką jie gavo, tai apmokėti už dviejų savaitų vakacijas.

Taip pat čia ir kitokios išdirbystės paleido darbininkus iš darbo. Tikslai gerai dirba aluminiumo fabrikas ir Fordo dirbtuvė, nes dirba apsigynimo darbus.

Dabar Cliffside darbininkai turi kur nors toliau važiuoti dirbti arba apleisti Cliffside.

Užsidarė didelė kornų išdirbystė. Jau bus apie pora metų. Bet toji kompanija atsiųgino su darbininkais žmoniškai. Kurie buvo išdirbę virš 30 metų, tai gavo atlyginimo po du tūkstančius dolerių. Kurie buvo išdirbę trumpesni lai-

ką, tie gavo mažesni atlyginimą.

Trumpu laiku pas mus mirė du lietuviai, seni gyventojai. Buvo dar jauni vyrai, galėjo ilgiau gyventi.

Joseph Sagamoka patiko nelaimė. Parpuolė ant laiptų eidamas į savo stubą ir įsilaužė šono kaulus. Jis manė, kad mažas dalykas. Nors turėjo daktarą, bet manė, kad pereis. Pasirgo porą savaitę, paskui buvo nuvežtas į ligoninę, bet jau buvo per vėlu. Mirė rugpjūčio 17 dieną. Dar buvo tik tai 46 metų amžiaus. Paliko nuliūdime moterį ir dvi dukteris.

Iš tos nelaimės turėtų kiti pasimokinti. Patikus nelaimė, turi greičiau važiuoti į ligoninę.

Rugsėjo 9 dieną mirė Jonas Donūnas, sulaukęs 49 metų amžiaus. Buvo “Laisvės” skaitytojas. Mirė širdies liga. Buvo nevedęs. Išėkis, Jonai, šios šalies šaltoje žemelėje.

G. S.

Philadelphia, Pa.

Svarbūs Įvykiai

Praeitą sekmadienį, spalių 25 d. įvyko LLD 6 Apskričio metinė konferencija. Delegatai nuo kuopų ir apskričio valdyba sudarė apie 30 dalyvių. Konferencija buvo gana gyva, kur perbėgta praetis veikimas, gyvai ir nuosekliai apdiskutuota visi trūkumai ir padaryta geri ir svarbūs planai ateities veikimui.

Po konferencijai buvo duodama vakarienė dėl apskričio dalyvių ir dėl “Laisvės” piktiko darbininkų. Vakarienė buvo skaniai pagaminta mūsų gospadinų ir manau, visi likos patenkinti. Laikė vakarienės buvo pakeltas klausimas, kad parinkti aukų Rusijos pagelbai ir surinkta apie \$50.

Taip pat tą pat vakarą ir to patioje vietoj suvienytas komitetas rusų, ukrainų, latvių, lietuvių ir lenkų buvo suarušęs parengimėlį, į kurį atsilankė ir svečiai rusai jaunuliai — Liudmila Pavličenko su savo draugais. Svieto buvo prisikimšus salė, kad pasimatytų su tais jaunais kovotojais. Buvo renkamos aukos ir surinkta gana daug, nes kitos bažnyčios ir pasiturinti žmonės aukavo po kelis šimtus dolerių. Kiek aukų surinkta, bus pranešta vėliau.

“Laisvės” Koresp.

So. Boston, Mass.

Moterų Ratelio Halloween Party

Įvyks šeštadienį, spalių 31 d., 8 val. vakare, Lietuvių Medodistų Žinyčios Svetainėje, So. Bostone. Tai bus labai įdomus vakaras Vėlinių, nes jame visi bus įviriomis drapanomis apsivilkę, su maskomis ir žingeidžiais kostiumais. Ratelietės duos tris dovanas: Pirmą dovaną bus tam ar tai, kuris ateis su baisiausiais kostiumais. Antrą dovaną bus duota tam, kuris ateis su gražiausiais kostiumais. Trečią dovaną bus duota tam, kuris ateis apsirėdęs tautiniais gražiausiais rūbais.

Taipgi rengėjos yra priruošusios vieną žaislą. Jis yra užvadintas “Fishing Game.” Tai bus labai smagus ir juokingas žaislas, visi galės prisijuokti pilniausiai.

Prašome visų ateiti, o būsite visi labai užsiganėdinę. Įžanga yra labai žema dėl visų, o juokų gausite pilną maišą. Motery Ratelio Val. Rengėjai.

New Guinea. — Kada-nekada įvyksta susikirtimai tarp australų ir japonų Owen Stanley kalnų srityje šioje saloje; bet bendroji padėtis nepasikeitė.

"LAISVĖS" KONCERTAS

Dienraščio “Laisvės” Metinis Koncertas Įvyks

Sekmadienį, 8 Lapkr.-Nov.

Žymiausi lietuvių talentai dalyvauja programos pildyme
Taipgi bus gerų talentų ir iš kitataučių

ŽEMIAU PADUODAME IŠTISĄ PROGRAMĄ:

ALGIRDAS BRAZIS, Lyriškas Baritonas iš Chicago, Ill.

Dabar jis vaidina ir dainuoja su Midwest Opera Co., amerikoniškoje scenoje. Jis yra dainavęs Anglijoje ir Lietuvoje. Garsaus dienraščio Chicago Tribune konteste, Brazis gavo 2-ą prizą.

BIRŪTA RAMOŠKAITĖ, Sopranas, iš Hartford, Conn.

Puikaus talento ir gerai išsilavinusi dainininkė. Dabar ji lanko konservatoriją New Yorke ir ruošiasi operai, kartu ruošiasi ir “Laisvės” koncertui.

DAVID TULCHINOFF, Baritonas, iš New York.

Jis dainuoja su Russian Opera Co. Puikus baritonas ir pasižymėjęs, kaip operų ir koncertų dainininkas. Pirmu kartu dalyvaus lietuvių koncerte.

BALSO TRIJETAS, Naujas Brooklyno Žiedas.

Kompozitorė Bronė Šalinaitė daug yra paruošusi meniškų spėkų lietuvių visuomenėje. Šiuom kartu, niekam nepastebint, pražydo naujas meno žiedas—BALSO TRIJETAS. Tai Šalinaitės triušo vaisius. Šį Trijetą sudaro kompinės: Aldona Klimaitė, koloratūra sopranas, Aldona Anderson-Zilinskaitė, sopranas ir Suzana Kazokyte, mezzo-sopranas. Visos solistės nepaprastai gražiais balsais. Balso Trijetas yra puikiai priruoštas “Laisvės” koncertui.

4 POROS RUSŲ ŠOKIKŲ IŠ NEW YORKO,

Niekad, meną mylinti žmonės, neatsidžiaugia rusais liaudies šokikais. Tad pasirūpinome ir šiame “Laisvės” koncerte juos turėti.

Koncertas bus to pat salėje, kur pernai buvo

BROOKLYN LABOR LYCEUM

949 WILLOUGHBY AVE.,

BROOKLYN, N. Y.

Koncertui įžanga \$1.10 ir 83c, įskaitant taksus

Prašome iš anksto įsigyti įžangos bilietus

PO KONCERTO ŠOKIAI—PAVIDIS-ORKESTRA

Koncertas prasidės 3:30 val. po pietų

KAUKAZE SOVIETAI PAŽYGIAMO PIRMYN IR APSUPO NACIŲ GARNIZONĄ; STALINGRADO SRITYJ SUMUŠA NACIŲ ATAKAS

Sovietų Oficialiai Pranešimai

Maskva, spal. 27. — Sovietų Žinių Biuro pranešimas: Tęsiasi žiaurūs mušiai Stalingrado srityje. Šiaurinėse miesto dalyse mūsų kariuomenė atmušė priešų atakas ir sunaikino šešis vokiečių tankus ir apie batalioną priešų pėstininkų.

Paimti nelaisvėn vokiečiai sakė, jog tik po 25 iki 30 karių užėmė kuopose 35-tos vokiečių divizijos; visi kiti buvo užmušti ar sunkiai sužeisti kautynėse paskutiniomis dienomis.

Pietiniuose Stalingrado priemiesčiuose sovietinė kariuomenė kontr-atakavo hitlerininkus, sunaikino 10 kulkasvaidžių pozicijų, 26 fortukus ir pavienius apkalus ir nušlavė daugiau, kaip keturias kuopas vokiečių pėstininkų.

I šiaurų vakarus nuo Stalingrado mūsų kovotojai vedė mušius prieš fašistus, kuriem padarė didelių nuostolių. Vienas tik mūsų pėstininkų dalinys užmušė apie 300 hitlerininkų, padegė šešis vokiečių tankus ir sunaikino keturias kanuoles ir septynis kulkasvaidžius.

Kitame sektoriuje vokiečiai kartotinais atakavo sovietinę kariuomenę, kuri diena pirmiau užėmė vieną gyvenamą vietą. Visos hitlerininkų atakos buvo atremtos. Mūsų lakūnai sudaužė apie 80 priešų trokų, nušovė žemyn penkis vokiečių lėktuvus kautynėse ore ir sužalojo du kitus.

I šiaurvakarius nuo Tuapse (Kaukaze) sovietiniai kariai atmušė priešų atakas. Viename sektoriuje raudonarmiečiai veda mušius, siekdami užimti taktiniai svarbias aukštumas.

I rytus nuo Novorossiisko kariai iš vieno sovietinio dalinio atakavo priešus, pažygiavo pirmyn ir pagerino savo pozicijas. Per šiuos veiksmus jie pagrobė devynis vokiečių kulkasvaidžius, 50 automatiškų šautuvų, 100 suvirš paprastų karinių šautuvų ir daugias amunicijos.

Maskva, spal. 28. — Vidunaktinis Sovietų pranešimas: Sovietų kariuomenė spal. 27 d. vedė mušius su priešais Stalingrado srityje ir i šiaurų rytus nuo Tuapse. Stalingrado srityje mūsų kariuomenė kovėsi su priešų pėstininkais ir tankais, kurie panaujino ofensyvą vietovėje darbininkų buveinių ir fabriky. Vokiečiai darė ataką po atakas, bet mūsų kovotojai atrėmė ją sias.

Vieno fabriko apylinkėje buvo nušluota 900 vokiečių su viršum; sunaikinta 11 jų tankų.

Tęsiasi mušiai kai kuriuose sektoriuose i šiaurvakarius nuo Stalingrado. Veikliai dirbo mūsų artilerija. Ugnis vieno jos dalinio sunaikino tris vokiečių tankus ir apie kuopą jų pėstininkų. Kita mūsų artilerijos baterija sudaužė keturis vokiečių tankus ir 23 aptvirtintus punktus. Kitame sektoriuje priešai, bandydami atgriebt mūsų užimtą gyvenamą vietą, padarė 20 atakų per dieną. Visos atakos tapo atmuštos.

I šiaurų rytus nuo Tuapse priešai stengėsi prasiplaužt per mūsų liniją ir pasiekt vokiečių garnizoną viename apgyventame punkte, kuris yra apsuptas mūsų kariuomenės. Mūsų karių dalinys atmušė priešų atakas ir drūčiai laikosi užimtoje linijoje.

Kitame sektoriuje vienas sovietinės kariuomenės dalinys kontr-atakavo priešus, prasimušė pirmyn ir pagerino savo poziciją; sunaikino apie tris kuopas hitlerininkų.

Viename šiaurvakarinio fronto sektoriuje mūsų kariuomenė atmušė ataką, kurią darė du batalionai priešų pėstininkų ir 10 tankų. Po keleto valandų hitlerininkai panaujino ataką, vartodami jau pulką pėstininkų, 15 tankų ir kiekį orlaivių. Šios priešų atakos taipgi atmuštos atgal. Sunaikinta 11 vokiečių tankų ir nušauta žemyn penki priešų orlaiviai.

VAJININKŲ BALŠAI

(Tąsa nuo pirmo puslapio)

K. Zukauskienė, Newark, N. J.	1320
Svinkūnienė ir Meisonienė, Waterbury, Conn.	1016
A. Stripeika, Elizabeth, N. J.	732
J. Bakšys, Worcester, Mass.	712
Philadelphijos Vajininkai	633
S. Penkauskas—P. Tamošauskas, Lawrence, Mass.	406
J. Blažionis—R. Čiulada, Lowell, Mass.	384
J. Mockaitis, Bridgeport, Conn.	370
V. J. Stankus, Easton, Pa.	336
S. Puidokas, Rumford, Me.	286

P. Bečis, Great Neck, N. Y.	253
J. Yasevičius, Hudson, Mass.	220
P. Žirgulis, Rochester, N. Y.	199
J. Rudmanas, New Haven, Conn.	196
J. Margaitis, Windsor, Conn.	192
J. Burba, So. Boston, Mass.	180
ALDLD 136 kp., Harrison-Kearny, N. J.	171
Baltimorės Vajininkai	160
J. Kazlauskas, Hartford, Conn.	131
J. Ramanauskas, Minersville, Pa.	123
J. Grybas, Norwood, Mass.	120
A. Totorėlis, Hartford, Conn.	108
A. Marshall, Torrington, Conn.	106
Geo. Shimaitis, Montello, Mass.	102
Geo. Kuraitis, Brooklyn, N. Y.	102
P. Slekaitis, Scranton, Pa.	96

A. Vinckevičius, Stoughton, Mass.	94
R. Mizara, Brooklyn, N. Y.	92
ALDLD Moterų 20 kp., Binghamton, N. Y.	90
W. Lasky, Brocktondale, N. Y.	84
A. Žvingilas, So. Boston, Mass.	84
A. Valinčius, Pittston, Pa.	84
J. Vitkūnas, Naticke, Pa.	72
J. Bimba, Paterson, N. J.	71
Adelė Bakunienė, Cliffside, N. J.	60
M. Poderis, Wilkes-Barre, Pa.	60
J. Sekys, Hartford, Conn.	58
J. Kalvelis, Bridgewater, Mass.	48
M. Slekiene, Gardner, Mass.	48
S. Kuzmickas, Shenandoah, Pa.	46
D. M. Solomskas, Brooklyn, N. Y.	40
V. Kelmelis, Torrington, Conn.	24
P. Solomskas, Brooklyn, N. Y.	24
E. Cibulskienė, Naticke, Pa.	24
J. Kaulinis, Maspeth, N. Y.	20

"Laisvės" Administracija

Amerikiečiai Numetė Virš 18 Tonų Bombų I Japonus Kiskoje

Washington. — Amerikiniai bombanešiai, lydimi kovos lėktuvų, spal. 23 d. numetė 18 tonų bombų i japonų stovyklų srity ir submarinų stotį Kiskoje (vakarių Aleutų saloj). Spalio 24 d. Amerikos bombanešiai vėl atakavo japonus ties jų submarinų baze Kiskoje.

Japonų priešlėktuvinės kanuolės abu kartu smarkiai veike, bet priešų orlaiviai nepasirodė.

Tam tikras skaičius bombų nukrito i taikomas vietas, bet negalima buvo pastebėti, kiek nuostolių jos padarė japonams.

KRISLAI

(Tąsa nuo 1 puslapio)

Išgeria po tris stiklus jaučio kraują.

Jeigu dar, žinoma, su tais kanibalais instinktais būtų tik Hitleris, Himmleris, Goeringas ir Goebbelsas. Pavoju tame, kad tokių išsigimusių pabaisų yra milijonai — visa nacių gėvėda. Milijonai Vokietijos jaunimo tam paruošti ir išauklėti.

Tai aiškiai parodo jų veržimasis i svetimus kraštus ir kankinimas ir žudymas visai nekaltų žmonių.

Tai nėra joks perdėjimas. Tai pripažįsta ir buvęs Hitlerio šalininkas ir bendradarbis Rauching, kuris parašė knygą apie tą nacių išauklėtą jaunimą. Jis rašo:

"Pakyla tokia karta, kuriai yra svetima viskas, kas tik žmogiška. Tapo sukurti tokie žmonės, kurie panašūs užpantentuotoms mašinoms — žmonės, kurie nepripažįsta jokios moralinės kontrolės, kurių dvasinis gyvenimas visai supalyžuotas. Tai gyvuliai, kurie tik diena iš dienos gyvena, be jokios vilties ateičiai, padaryti tikti šiam specialiam tikslui — gyva raumenų ir nervų būtybė."

O tas parodo, kad tuos dvidešimto amžiaus kanibalus reikės milijonais tiesiog nušluoti, sunaikinti, pirma, negu Hitlerio militarinė mašina suirs, pakriks.

LaGuardia sako; kad laimėjus karą, pirmiausia, dar prieš padarymą taikos, turės būti pakarti arba sušaudyti Hitleris, Mussolinis ir Hiroito.

Šis mūsų majoro įnešimas bus entuziastiškai paremtas nesuskaitomų milijonų balsų.

Nepamirškite, kad lapkričio 8 dieną įvyks dienraščio "Laisvės" metinis koncertas. Tai bus nepaprastai graži iškilmė, didelė dainų ir muzikos šventė.

Ruoškitės dalyvauti. Vienas kitą paraginkite, pavadinkite savo kaimynus ir pažįstamus.

DETROITO ŽINIOS

Detroito Kalendaris

Lapkričio 1 d. 1:30 val. po pietų įvyks LDS 21 kp. susirinkimas, 4097 Porter St.

Spalio 31 d. nuo 7 val. vakare Aido Choro maskų balius ir juokų vakaras, 4097 Porter St. Bus valgių, gėrimų ir šokiai. Dalyvaukime ir parinkime choristus.

Lapkričio 7 d., šeštadienio vakare, kanadiečių LLD kuopa Windsore rengia balių, 1343 Drouillard Rd. Pelnas dėl Sovietų Karo Medikales Pagelbos.

Nuo spalio 26 d. iki lapkričio 12 d. eis aukų rinkimas dėl tarptautinės karo pagalbos, vadinamos War Chest.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR EASTON, PA.

LDS 51 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkr. 1 d., 1 val. dieną. YMHA salėje, Ferry & Walnut gatvėse. Visi nariai malonėkite dalyvauti. — E. Farion, Sekr. (254-256)

HARRISON-KEARNY, N. J. LDS 168 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkr. 1 d., 1:30 val. dieną. Labor Lyceum Salėje, 15-17 Ann St., Harrisone. — F. Simkienė, Sekr. (254-256)

WORCESTER, MASS.

Sekmadienį, lapkričio 1 d., 7 v. v. 321 Main St. (Washburn Hall) įvyks apvaikšėjimas Sovietų Sąjungos 25 m. sukaktis. Matysite paveikslą (movies) "Our Russian Front" ir išgirsite kalbėtojus — William Z. Foster, nacionalis pirmininkas Kompartijos ir Otis A. Hood, nuo kompartijos, kandidatas i Mass. Gubernatorius šiuose rinkimuose. Įžanga (su taksais) 39c. Visus kviečia Komunistų Partijos Skyrius. (254-256)

ELIZABETH, N. J.

LDP Kliubas rengia pasilinksminimo balių. Įvyks šeštadienį, spalio 31 d., Kliubo kambariuose, 408 Court St. Pradžia 8 v. v. Kliubiečiai kviečia visus vietinius ir iš apylinkės dalyvauti, smagiai laiką praleisti ir pasiūkti prie geros orkestros. Naudą šio rengimo sužinosite ant vietos. — J. Wlizer. (253-255)

NEWARK, N. J.

Kviečiame visus Sietyno Choro narius susirinkti ketvirtadienį, spalio 29 d., įvyks specialės pamokos. Taipgi sužinosite choro stovį, kas bus veiklama ateityje. Kviečiame ir visus rėmėjus dalyvauti. Prie choro gali prisirašyti netik newarkiečiai bet ir iš apylinkės miestelių. Todėl kviečiame visus dalyvauti. — P. Casper. (253-254)

HARTFORD, CONN.

Šeštadienį, spalio 31 d., bus rodoma paveikslas "This is the Enemy." Taipgi kalbės militarinis analistas Kap. Sergey N. Kournakoff, autorius — "Russia's Fighting Forces" ir kiti žymūs kalbėtojai dalyvauš. Pelnas bus skiriamas Sovietų Sąjungai Gelbėti. Įvyks Bushnell Memorial Hall, Pradžia 8:15 v. vak. Įžanga 55c. Kviečiame dalyvauti. (253-255)

DETROIT, MICH.

Atydat Am. Liet. Kongreso Orgs. ir Delegatams. Dėl tam tikrų sąlygų, nėra man galima pasiūsti atskirai pranešimus visiems, tai paimu adarą kelią per visus laikraščius, apie būsimą susirinkimą, ALK, kuris įvyks Draugijų salėje, ketvirtadienį, spalio 29 d., 8 v. v. Taigi prašau visų delegatų dalyvauti. — J. Danta, Sekr. (253-254)

ROCHESTER, N. Y.

Specialė vakarienė bus duodama spalio 31 d., Gedemino Salėje, 575 Joseph Ave., 6:30 v. v. Bilietas 75c. Gedemino Draugija kviečia visus dalyvauti. (253-255)

Aukokime ir drbkime kiek galima. Dėl informacijų kreipkitės 1217 Penobscot Bldg. RA. 3925.

Lapkričio 1 d. vakare Detroito Lietuvių Radijo Kliubas rengia didelį ir šaunų koncertą Lietuvių Svetainėje ant 25 ir Vernor. Visus kviečia dalyvauti.

Lapkričio 3 d. Detroito rinkimų arba balsavimo diena. Balsuokite už darbininkų užgirtus kandidatus. Veik visi pažymėti ant demokratų tikieto. Alvinas.

Worcester, Mass.

Herojiškos Kovotojų Salies Sukaktis

Worcesterio ir apylinkės lietuviai. Visi ateikit paminėti Sovietų Sąjungos 25 m. sukaktį, pareikšti jai gilią pagarbą ir paremti pasaulio gynybą nuo pasitusių rudųjų šunų fašistų pavietės.

Bus didžiulis masinis mitingas sekamą šventadienį, tai yra, lapkričio 1 d., 7 val. vakare, Mechanic's - Washburn Hall, 321 Main St.

Kalbėtojai bus šie: William Z. Foster, nacionalis pirmininkas Amerikos Komunistų Partijos ir Otis A. Hood, kandidatas i Mass. valst. gubernatorių dabartiniuose rinkimuose. Taipgi bus rodomas judis (krutami paveikslai) "Our Russian Front" (Mūsų Rusijos Frontas). Įžanga su taksais 39c.

Šį mitingą šaukia Worcesterio Komunistų Partijos skyrius.

Kiekvienas ir kiekviena antifašistas privalo būti šiame mitinge ir pareikšti pilną solidarumą karinėms pastangoms ir troškimą visa kuo padėti Tarybų didvyriam kovotojam jūjų milžiniškose kovose prieš šimtagalvį nacinį smaką, pasi-

mojusį suėsti visą pasaulį.

Neapsakomas pasiaukojimas raudonarmiečių ir visos Tarybų Sąjungos žmonių stebina visas šalis. Visi mes giliausiai susirūpinę tomis viską persveriančiomis kovomis.

Taigi, dar kartą sakau, visi lietuviai, neatsilikit nuo kitų tautų ir Amerikos žmonių šiame klausime. Visi būkim šiame istoriniame mitinge.

J. M. L.

Waterbury, Conn.

Organizuojamas Conn. valstijos komitetas dėl santykių Amerikos ir Sovietų Rusijos (U. S. Soviet Relations). Kunigas William H. McCanee, klebonas Congregation bažnyčios, Middlebury, Conn. ir Don Harris iš Waterburio, tarptautinis atstovas šioj valstijoj CIO Mine, Mill & Smelter Workers unijos, darbuojasi sušaukime specialių susirinkimų visuose didžiuosiuose miestuose, lapkričio 8 d. Susirinkimų tikslas bus pagerinti santykius Amerikos ir Sovietų ir pasveikinti didžiąją sąjungininkę šioj sunkioj kovoj prieš fašistus. Bus renkami parašai. Norima surinkti bent keliasdešimtis tūkstančių.

Dėl Darbininkų Įvežimo iš Kitų Valstijų

Gubernatorius Hurley reikalauja, karo administratoriaus Paul V. McNutt, kad sustabdytų Winchester Repeating Arms dirbtuvę New Haven ne įvežti darbininkus iš kitų valstijų, nes gubernatorius mano, kad darbininkų yra užtektinai ant vietos. Sitokis elgesis, virš minėtos dirbtuvės, tiktai daro apsunkinimą vietiniams gyventojams, nes jau ir šandien visur gyvenimo vietos yra perpildytos. Savo telegramoj gubernatoriui reikalauja greito veikimo šiame reikale. Unijistas.

Green Star Bar & Grill Lietuviškas Kabaretas

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksinti ir pasiūkti užėina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!

TURIME GERŲ VYNŲ IR DEGTINIŲ

Ateikite pasimatyti su Giviais

Geriausias Alus Brooklyn

459 GRAND ST.

Skersai nuo Republic Teatro

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EV. 4-8698

NOTARY PUBLIC

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BILIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą

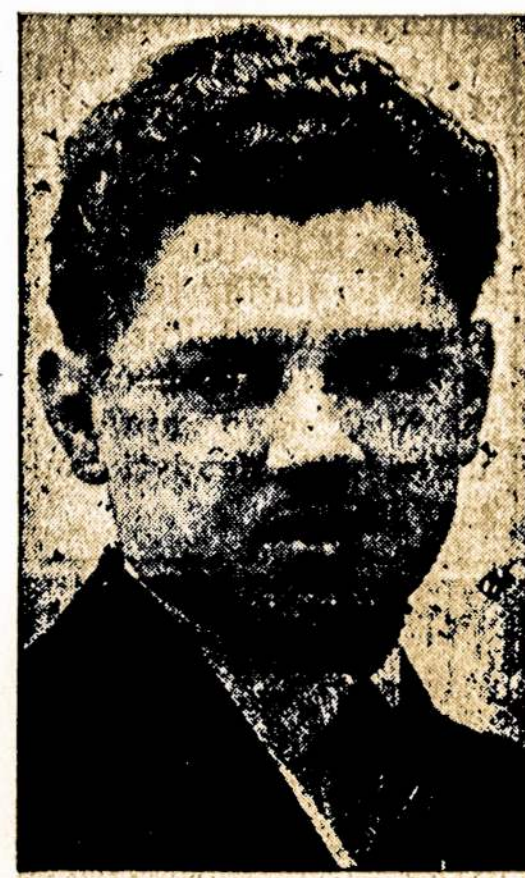
PUKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYČIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI

660 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

DIREKTORIUS LAIDOTUVIŲ

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie mangs dieną ar naktį, greit suteiksimė modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šerminė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.

Philadelphia, Pa

Telefonas Poplar 4110

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

Gražiai Įrengta Susijimams Istaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsit Brooklyn, užėikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.

426 SOUTH 5th ST.

BROOKLYN, N. Y.

Blokas nuo Howes St. clevelandio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir kraujuos audarau su amerikoniškais. Reikalų esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmallavoj įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave.
prio Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLENmore 5-6191

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Žymūs Rašytojai Šaukė Gelbėti Priešfašistus Kovotojus

Spalio 27-tos vakarą Bendras Priešfašistinis Pabėgėliams Gelbėti Komitetas buvo surengęs pokilį miesulyje Astor, New Yorke, kurio rengėjuose ir kalbėtojuose buvo daugelis žymių amerikiečių.

Pokilyje prakalbas sakė poetas Carl Sandburg, autoriai Louis Bromfield ir Jan Struther, dainininkas Paul Robeson, CIO unijų vadas New Yorko Joseph Curran, ragindami visuomenę skubiai ir gausiai atsiliepti su aukomis gelbėjimui priešfašistinių kovotojų iš koncentracijų ir mirties nacių būdelyje nuguose.

Anna Seghers, autorė "Septinto Kryžiaus" iš Mexico City atsiumė sveikinimo telegramą.

Lietuviai taipgi yra pasiryžę prisidėti prie to svarbaus ir garbingo atsteigimo priešfašistinių kovotojų iš belaisvės į gyvenimą ir veiklą. Lietuviuose aukų rinkimo tam tikslui darba veda J. Gasiūnas, LDS organo "Tiesos" redaktorius, per kurį jau suplaukė keli simtai dolerių ir turėtų artimoje ateityje dar suplaukti kur kas daugiau.

Lankėsi Laisvė

Pereito antradienio rytą laisviečius atlankė tolimi svečiai, K. Mikolaitis iš Baltimore Md., ir J. Steponavičius iš Lynbrook, N. Y. Svečiai, apžiūrėję įstaigą, pažadėjo dar matytis su laisviečiais dienraščio Laisvės koncerte lapkričio 8 d., Labor Lyceum, Brooklyne, paaukojo Laisvės Popierės Fondui Mikolaitis \$3 ir Steponavičius \$1, taipgi paliko aukų ir kitoms įstaigoms.

Svečiai lankėsi ir LDS Centro raštinėje.

Taipgi lankėsi viešnios newarkietės, žymioji Laisvės vakininkė K. Žukauskienė, vežina vėl stambiu pluoštu prenumeratų, ir jos palydovė Janušonienė.

Irving Teatre Nauja Programa

Didžiausis bent kokiame judyje perstatomas mūšis yra Sovietų judyje "Aleksandras Nevskis", kuris rodomas Irving Teatre, Irving Place ir 15th St., New Yorke. Filma, pagaminta garsaus judžių meistro Sergejaus Eisensteino direktojo, parodo 13-to šimtmečio rusų kovą prieš teutonikus kryžiuočius.

Toje pat programoj rodoma "Orange," buvusio Paryžiaus meiliška filma.

Paveikslas iš naujausio Sovietų judžio "Priešo Užfrontėje," dabar rodomo Stanley Teatre, 7th Ave. ir 42nd St., New Yorke. Judyje kalbama angliškai.

Ko Reikalauja Komunistai Šiuose Rinkimuose?

Iš programos geriausia pažinsite, ko galima tikėtis iš vienos ar kitos partijos kandidatų.

Čia paduodamos svarbiausios ištraukos iš komunistų programos rodo, kad balsuojantis už ją balsuoja už greičiausią ir mažiausią aukų reikalaujančią pergalę karo fronte ir pilniausią demokratiją namų fronte.

Kaip komunistai pildo savo programą, nereiškia nei klausti, nes visi žino, kad jie yra kovotojai už savo programą, kuri yra masių gerovės programa.

Komunistų kandidatai, Israel Amter ir New Yorko gubernatorius, taipgi Benjamin J. Davis, Jr., ir Elizabeth Gurley Flynn, kandidatai į kongresmanus at-large, yra nacionaliai pasiskilbę kovotojai, didžiausi pergalės ant fašizmo šalininkai. Jie kovoja už:

1. Tuojautinį atidarymą antro fronto.

2. Kovingą užrubežinę politiką; paskelbimą karo fašistinei Finlandijai; nu-

traukimą ryšių su Vichy Francija ir Franco Ispanija.

3. Nacionalę, viską apimančią karo ekonomiką užtikrinimui daugiausia produkcijos. Nei vieno nedirbančio žmogaus — nei vienos veltui stovinčios mašinos — nei vieno neužsėto akro žemės!

4. Padarymą galo diskriminacijai prieš negrus, žydus ir ištikimus sveturgius.

5. Sunaikinimą mūsų Penktosios Kolonos; įkaltinimą Charles Coughlino ir uždraudimą priešydiškų, priešnegriškų ir prieškatoliškų organizacijų veikimo.

6. Greitą išrišimą farmų darbo problemas pravedimui pergalei maisto gaminto programos.

7. Sulaukimą nuo kilimo pragyvenimo kainų ir pastojimą kelio infliacijai (nužadinimui pinigų vertės).

8. Lygias teises moterims ir jaunimui industrijoje; susiedijose auklėtus vaikams dirbančių motinų.

Piliētis.

Gubernatorinis Kandidatas Smerkė Unijų Ardymo Admirolus

Pakviestas kalbėti viena diena trijuose unijų rinkimuose mitinguose pereitą antradienį Israel Amter, komunistų kandidatas į gubernatorių, pareiškė unijistams, kad jis pilniausia remia unijistų reikalavimus prašalinti "organizatorių šaudymo" autorių admirolą Land iš U. S. Maritime Komisijos. Land yra tos komisijos pirmininkas.

Kalbėdamas Urmo Parduotuvių ir Sandėlių Darbininkų Unijos Lokalo 65-to mitinge, Manhattan Lyceum, Amteris sakė:

"Aš žinau, kad daug šimtų jūsų narių randasi ginkluotose jėgose ir jog atsiunčiamuose jums laiškuose išreiškia stiprią vilį, kad antrasis frontas būtų atidarytas be atidėliojimo.

"Tas aiškiai parodo, kad jūs esate atlikę gerą švietimo darbą savo organizacijoj ir galite duoti atsakymą tokiems ardytojams, kaip admirolas Morrell, kuris tik prieš kelias dienas sakė, kad 'Niekas negali gyventi be darbininkų, bet jie ištikrųjų gali gyventi be darbo unijų,' taipgi tokiame admirolui Land, kuris turi drąsos sakyti: 'Kas liečia organizatorių, mano supratimu, jie turėtų būti iššaudyti saulei teigiant'."

Komunistų kandidatas pamerkė tokius jų reakcininkų išsireiškimus kaip "pasibaisėtinus įžeidinėjimus darbo unijų judėjimo."

Amteris ir kiti du komunistų kandidatai, Elizabeth Gurley Flynn ir Benjamin J. Davis, Jr., pakviesti ir sako prakalbas kasdien bent keliuose unijų ir kitų organizacijų mitinguose. O vyriausis rinkiminės kampanijos užbaigos milžiniškas masinis mitingas, rengiamas pačių komunistų rinkimų kampanijos komiteto, įvyks šio sekmadienio, lapkričio (Nov.) 1-mos popiečio 4 val., didžiojo Madison Square Gardene, 50th St. ir 8th Ave., New Yorke. Tikietai nuo 25c. iki \$1.10.

L. K. N.

Apiplėšęs, Kad Apsivisti

Edward Morgan, 26 m., 426 Jamaica Ave., iš Illinois kalėjimo pabėgęs asmuo, pereitą ketvirtadienį per 20 minučių apiplėšė dvi firmas rytiniame Brooklyne ir tapo sugautas. Policijai jis sakėsi, kad tuo būdu norėjęs gauti pinigų apsigydimui. Surasta ir jo meilužė, 18 metų, bet po perklausinėjimo paleista, esą manoma, kad ji nekaltą dėl Morgano elgesio.

Ar Queens Gyventojai Norėtų Pas Save Šnipų Frento?

Esu tikras, kad jeigu pas biele kurį padarytų antro Queens kongresinio distrikto gyventojų ateitį į namus asmuo ir persistatęs nacių šnipų draugų pasisiūlytų pasilikti svečiuose, tai patrijotiškos šeiminių su šluota išgrūstų lauk.

Nelaimė, tačiau, toki žmoneš įsibriauna dar svarbesnėn vieton, negu mūsų privatiški namai, įsibriauna J. V. kongresan kaip mūsų atstovai ir tarnauja nacių politikai, kalbėdami mūsų vardu.

Taip yra dėlto, kad mes jų nežinome. Tai gi, nors prieš rinkimus laikas apie juos sužinoti.

Šiomis dienomis Queens Voters for Victory Komitetas, 7803 Austin St., Forest Hills, išleido apibūdinimą 2-ro Distrikto kongresmano William B. Barry, kuris kandidatuoja iš naujo įrinkimui.

Tas Pergalės Balsuotojų Komitetas sako, kad Barry yra meilužiū penktosios kolonos ir krikščionių frontininkų. Jie kaltina, kad lapkričio 10-tą, 1941 m., American First masiniam mitinge, Barry kalbėdamasis su Laura Ingalls, vėliau nuteista už šnipinėjimą naciams, sakęs, kad "Mes tokią moterį galėtume panaudoti kongrese."

Komitetas taipgi skelbia ištrauką iš tos šnipės laiško, rašyto Catherine'i Curtis, atnešto į šnipės teismą, kuriame ji rašė: "Aš visuomet žinojau, kad geriausias būdas išlaikyti J. V. nuo karo yra meldimas ar gelbėjimas Vokietijai laimėti greitą pergalę."

Meldusios ir gelbėjusios naciams laimėti karą nacių šnipės Lauros Ingalls kongresmanas Barry pageidavo kongrese.

Barry'o kandidatūra bus diskusuojama Unijų Komiteto ruošiamame masiniame rinkimų mitinge spalio 29-tos vakarą, Volkert's Hall, 38-11 27 St., Long Island City. Kalbės darbiečių kandidatas į gubernatorių Dean Alfange, Barry oponentas Brunner ir kiti.

T.-as.

A. Vasaris Pakeltas į Saržentus

Antanas Vasaris, buvęs LDS vice-prezidentas, šiomis dienomis pakeltas iš korporalo į saržento laipsnį. A. Vasaris, montellietis, šiuo tarpu tarnauja New Yorke.

Atrodo, kad tūlo veikėjo išsireiškimas "gabūs ir pasišventęs LDSeris, turi būti pavyzdingas karys," prigyja į obalsį, kuomet mūs vaikinai viens po kitam atsiųžim savo šalies tarnyboje. LDS didžiuojasi turįs savo eilėse tokius narius ir visi LDSeriai džiaugiamės jį, jaunieji nariai, atsiekimais.

N.

VIEŠA PADEKA

Spalio 6 d. miręs, spalio 10 d. buvo palaidotas amžinai ilstetis Kalvarijos kapinėse, Jonas Dumblys, Jr., sūnus Jono ir Margaretos Dumblių, alinės savininkų, 142 North 5 St., Brooklyne. Aptarmavo Juozo Garšvos laidotuvių biuras.

Baisios nelaimės prislėgti, iš skausmo ir liūdesio pradeda atsigauti, velionies tėveliai Margaretą ir Jonas Dumbliai dabar atsidėkoja visiems už pareiktą užuojautą, prisistatę gėles, atsilankymą paskutinį kartą mylimąjį sūnų atsisveikinti. Ypač dėkoja p. Juozui Garšvai, graborystės

BROOKLYN LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALES dėl Balų, Koncertų, Banketų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Pulkus stiečius su naujaisiais įtaisymais.
Keturių kelių alėjos
Kainos Prielamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių
VELTUI ŠERMININĖ (KOPLYCIA)
Parsamdo automobilius ir karities veselijon, krikštynon ir kitkam
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN
Telephone: EVERgreen 8-9770

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius-Undertaker
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0783
NIGHT-HAVemeyer 8-1158

Clement Vokietaitis
Lietuvis Advokatas
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. TRiangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 8-7179

Lietuvių Kūro Kompanija

Isigykite žiemai anglių, nes į rudenį bus sunkus anglių pristatymas į miestus

★ ★ ★

Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuose turite Oil Burners. Kūro reikalų prašome kreiptis:

Tru-Ember Fuel Co., Inc.

496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVERgreen 7-1661

įstaigos savininkui už suteiktą jautrų ir simpatinę patarnavimą.
Jonas ir Margareta Dumbliai.

Jūs Žinot, Ką Reiškia Dovana Šventėms

Amerikoje yra priimta savo mylimus pasveikinti su kokia dovanele ar bent atvirute šventėms.

Siemet mūsų mylimiausiais yra tie, kurie kovoja už mūsų gyvenimą, mūsų šalį ir laisvę — jaunimas, kuris tarnauja J. V. ginkluotose jėgose. Tuos jaunuolius norime pasveikinti nors su mažyte dovanele nuo organizuotų lietuvių. Tai šiam svarbiam tikslui ren-

giama žaismių pramogėle įvyks spalio 29-tos vakarą (ši vakarą), ketvirtadienį, 419 Lorimer St., Brooklyne.

Ateikite pažaisiti, o kiti šiaip pasilinksinti ir paremti tą draugiškumo siekį. Įžanga tik 15c.

Mrs. Katie Hartland, prieš 40 metų draugiškai, su bučiu palydėjęs savo vyrą gyventi su prisiviliota kita moterimi, dabar per teismą pareikalavo iš jo sau ir savo sūnui užlaikymo.

Puošnaus Park Ave. kantino, New York, promoteris Feckė nubastas užsimokėti \$100 už rinkimą pinigų be leidimo iš Labdarybės Departamento.

Pirkite Kareiviam KALEDŲ Dovanas DABAR

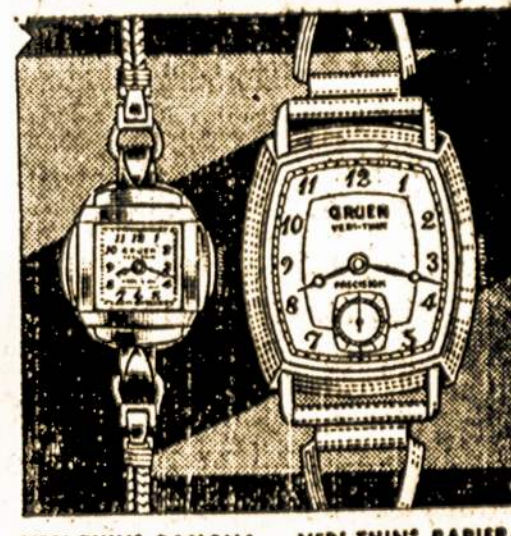

Paskutinė Išsiuntimo Diena 1-ma Lapkričio

Užեikite ir apžiūrękite mūsų

Specialį kareiviams dovanų departamentą

Maži rankpinigiai palaikys bi daliktą.

ROBERT LIPTON

701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

ATDARA VAKARAIS.

Tel. STagg 2-2173

Naudokitės Gera Proga

Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialų pasiūlymą savo seniems ir naujiems pacientams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

30 Dienų Nuolaida Akiniai už \$7.50

Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už \$7.50.

STENGER & STENGER, Optometrists
394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Rakandų Krautuvė

Išdirbame ir Parduodame Geriausios Rūšies Rakandus

Iš priežasties trūkumo medžiagų, mes užsiimame taisymu ir perdėkimu kitchen, bedroom ir livingroom sets. Taisymo darbą tęsime iki karas bus laimėtas.

M. Petraitienė ir Sūnai

409 ir 417 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telephone EVERgreen 7-8451